

**Raport
z wykonania Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Bełchatowa na lata 2022-2025
za 2024 rok**

Bełchatów, maj 2025 rok

Urząd Miasta Bełchatowa

ul. Kościuszki 1 tel. +48 447 335 116
97-400 Bełchatów tel. +48 447 335 115
um@belchatow.pl www.belchatow.pl

WPROWADZENIE

Przedkładany raport przedstawia działania realizowane w 2024 roku w ramach „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa na lata 2022-2025”, który został przyjęty Uchwałą Nr XLIV/349/22 Rady Miejskiej w Bełchatowie w dniu 31 marca 2022 r. Obowiązek sporządzenia przedmiotowego raportu został nałożony na gminę w art. 4¹ ust. 2b ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie problemowemu używaniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym, a także ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, psychologicznych i społecznych, wynikających z tego typu uzależnień poprzez doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i dostosowywanie go do zmieniających się potrzeb i skali problemów. Przywołany cel wiodący jest realizowany poprzez cele szczegółowe Programu, w ramach których w 2024 roku realizowano szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień oraz pomoc i wsparcie specjalistyczne osobom dotkniętym uzależnieniami i ich rodzinom. Należy podkreślić, iż działania profilaktyczne dotyczyły głównie profilaktyki uniwersalnej, tj. promującej zdrowy styl życia oraz opóźniającej wiek inicjacji, a przez to zmniejszającej zasięg zachowań ryzykownych. Ponadto w ramach celów szczegółowych prowadzono działalność:

- edukacyjno-informacyjną, w szczególności dla dzieci i młodzieży,
- ograniczającą szkody zdrowotne, psychologiczne i społeczne oraz
- w zakresie systematycznej profesjonalizacji kadr pracujących na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

W realizację Programu zaangażowane były podmioty, takie jak: Miasto Bełchatów, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły prowadzone przez Miasto, Zespół Interdyscyplinarny powołany na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Szpital Wojewódzki w Bełchatowie, Policja, Straż Miejska oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Źródłem finansowania większości działań realizowanych w ramach Programu w 2024 roku były środki z budżetu Miasta pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawanych przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Część działań została sfinansowana z tzw. opłat ze sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, niektóre natomiast, finansowano w oparciu o środki z innych źródeł lub realizowano w ramach wykonywanych obowiązków służbowych.

I. REALIZACJA PROGRAMU W OBSZARZE PROFILAKTYKI ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH, W TYM PROMOCJA ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA

Profilaktyka w ramach Programu polegała na podejmowaniu działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, mających na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Działania profilaktyczne miały również aspekt edukacyjno-informacyjny. W 2024 roku realizowano je w dwóch obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej, adresowanej do wszystkich grup, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, narkotykowych czy behawioralnych. Podejmowane działania skupiały się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych, nabywaniem umiejętności dokonywania świadomych wyborów, asertywności, kształtowaniem umiejętności radzenia sobie z emocjami w trudnych sytuacjach życiowych. Ich celem było przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji oraz
- profilaktyki selektywnej, skierowanej do grupy zwiększonego ryzyka, mającej na celu zapobieganie, ograniczenie lub zaprzestanie podejmowania przez jednostkę zachowań ryzykownych poprzez ograniczanie czynników ryzyka związanych ze środowiskiem rodzinnym i rówieśniczym, poprawę funkcjonowania emocjonalnego i społecznego, kształtowanie adekwatnych przekonań normatywnych dotyczących uzależnień, promocję postaw prozdrowotnych oraz wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów związanych z używaniem szeroko rozumianych substancji psychoaktywnych oraz uwikłaniem w uzależnienia behawioralne. Metody profilaktyki selektywnej obejmowały takie działania, jak: dostarczanie informacji na temat ryzyka związanego z używaniem substancji, terapię pedagogiczną, treningi umiejętności społecznych, socjoterapię, organizację czasu wolnego (tzw. zajęcia „alternatyw”).

W 2024 roku działania w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży realizowały następujące podmioty:

1) Szkoły prowadzone przez Miasto

Szkoły są naturalnym miejscem do realizacji profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach normalnej pracy wychowawczej, czy edukacyjnej (np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej). W 2024 roku działania profilaktyczne w szkołach realizowano przede wszystkim w obszarze profilaktyki uniwersalnej, a dzieci i młodzież objęto różnymi formami profilaktyki zachowań ryzykownych, co zostało ujęte w poniższych dwóch tabelach. Ponadto realizowano szkolenia i warsztaty z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych, w których uczestniczyło 730 rodziców oraz 120 nauczycieli.

Tabela nr 1. Liczba osób objętych programami z obszaru profilaktyki uniwersalnej oraz profilaktyki selektywnej w 2024 roku, ze wskazaniem szkół realizujących zadania

Nazwa obszaru	Liczba uczniów uczestniczących w programach	Liczba nauczycieli uczestniczących w programach		Liczba rodziców uczestniczących w programach
Programy z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży	2967	84		15
Programy z obszaru profilaktyki selektywnej skierowane do dzieci i młodzieży	150	13		7
Szkoły prowadzone przez Miasto	/SP1, SP3, SP4, SP5, SP8, SP9, SP12, SP13, III LO/			

Źródło: Szkoły prowadzone przez Miasto

Tabela nr 2. Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi w 2024 roku, które nie są ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, ze wskazaniem szkół realizujących działania

Forma działań	Liczba uczestników działań
• prelekcje, pogadanki	1 858
• spektakle	1 142
• festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi)	1 646
• imprezy sportowe	765
• konkursy	269
Szkoły prowadzone przez Miasto	/SP1, SP3, SP4, SP5, SP8, SP9, SP12, SP13, III LO/

Źródło: Szkoły prowadzone przez Miasto

W szkołach realizowano także programy profilaktyczne rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii, wskazane w tabeli poniżej.

Tabela nr 3. Liczba osób objętych rekomendowanymi programami profilaktycznymi w 2024 roku, ze wskazaniem szkół realizujących działania

Nazwa programu	Liczba uczniów uczestniczących w programach	Liczba nauczycieli uczestniczących w programach	Liczba rodziców uczestniczących w programach
Spójrz inaczej (dla klas 1-3)	45	2	1
Spójrz inaczej (dla klas 4-6)	77	4	29
Apteczka Pierwszej Pomocy	79	5	79
Szkoły prowadzone przez Miasto	/SP1, SP13, III LO/		

Źródło: Szkoły prowadzone przez Miasto

Należy podkreślić, iż przy realizacji profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w placówkach szkolnych zachowane zostały 3 podstawowe elementy, warunkujące ich skuteczność, tj.:

- udział rodziców (poprzez ich uczestnictwo w podejmowanych działaniach lub aktywne wspieranie pracy osób lub organizacji realizujących działania profilaktyczne),
- tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb emocjonalnych dzieci i młodzieży,
- dbałość o dostępność oferowanych usług i ich adekwatność do potrzeb indywidualnego odbiorcy.

W 2024 roku w ramach środków zabezpieczonych z budżetu Miasta na realizację Programu, szkoły prowadziły następujące działania z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży:

Szkoła Podstawowa nr 1

PROGRAM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ „ABSTYNENCIK”

Program skierowany był do wszystkich uczniów szkoły, ich rodziców i nauczycieli. Obejmował działania z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej. Jego celem było zmniejszenie czynników ryzyka i wzmocnienie czynników chroniących w zakresie zachowań ryzykownych. Program pozwolił uczestnikom nabyć nową i uporządkować już posiadaną wiedzę dotyczącą uzależnień i zdrowego stylu życia oraz radzenia sobie z przemocą. Nabyte w trakcie programu umiejętności pozwoliły zwiększyć bezpieczeństwo w środowisku rówieśniczym. Ponadto dla uczniów z rodzin dysfunkcyjnych zorganizowane zostały zajęcia korekcyjno-

kompensacyjne i sportowo-rekreacyjne, grupy socjoterapeutyczne oraz TUS, terapia prowadzona metodą Tomatis, która wspomagała uczniów z nadpobudliwością ruchową, dysleksją czy problemami w przyswajaniu wiedzy.

W ramach programu zorganizowano:

- cztery grupy socjoterapeutyczne dla uczniów szkoły (30 uczniów),
- dwie grupy TUS (15 osób),
- pięć grup terapii ręki (43 uczniów),
- terapia prowadzona metodą Tomatis dla wybranych uczniów (4 uczniów),
- dwie grupy sportowo-rekreacyjne (28 uczniów),
- spotkania dla uczniów z terapeutą uzależnień pt. „Wszyscy jesteśmy ofiarami hejtu.” (226 uczniów),
- szkolne konkursy profilaktyczne (39 uczniów),
- warsztaty profilaktyczno-integracyjne z treningiem umiejętności społecznych (52 uczniów) - spotkania z psychologiem dotyczące bezpieczeństwa w Internecie, zapobiegania przemocy rówieśniczej, prawidłowych relacji w klasie (195 uczniów).

PROGRAM PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ „PASJE UCZNIÓW WZMACNIAJĄ”

Głównym celem zajęć była pomoc dzieciom w rozwiązywaniu problemów poprzez grę w szachy. Należy podkreślić, iż gra w szachy przyspiesza rozwój intelektualny - szczególnie pozytywnie wpływa na doskonalenie umiejętności matematycznych oraz logicznego myślenia, uczy radzenia sobie z problemami, a także kształtuje osobowość. Ponadto zajęcia szachowe uczą umiejętności przewidywania i planowania. Ponadto kształtują zdolność koncentracji i analitycznego myślenia, a w późniejszym wieku opóźniają proces demencji i ryzyko wystąpienia nagłego zaniku pamięci. W trakcie zajęć dzieci doskonaliły swoją pasję oraz rywalizowały pomiędzy sobą. Kształtowanie umiejętności rywalizacji pomaga radzić sobie z porażkami oraz w stresujących sytuacjach. W zajęciach, które odbywały się cyklicznie brały udział dzieci z klas I-VIII (25 osób).

Szkoła Podstawowa nr 3

ZAJĘCIA SENSORYCZNE WZMACNIAJĄCE MOTORYKĘ MAŁĄ

W programie uczestniczyło 26 uczniów.

Główne cele programu:

- Wzmacnianie własnej wartości.
- Poznawanie „drugiego życia rzeczy zbędnych”.
- Przełamywanie barier emocjonalnych.
- Poznawanie się wzajemne, umiejętność komunikowania się.
- Nauka i ćwiczenia zachowań kulturalnych i koleżeńskich.
- Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.
- Rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej uczniów.

Główne tematy realizacji programu:

- Kreatywne prace z kasztanów.
- Świat pełen jest okrągłych kształtów.
- Zabawy sensoryczne z ryżem.
- Suchy makaron i jego zastosowanie.
- Tworzenie solnych obrazków i figurek.
- Zapachowe zagadki.
- Zabawy plastyczne malowanie farbami.
- Zabawy z ciastoliną.
- Samodzielne wykonywanie gniotków z balonów.
- Skrzynka pełna niespodzianek.

- Rysowanie na tacy wysypanej np. mąką.
- Zabawy z ciecżą.
- Tworzenie ścieżki sensorycznej z wybranych materiałów.
- Co się zmieniło? - ćwiczymy zmysł wzroku.

Metody pracy z grupą:

- Ankieta przeprowadzona wśród wszystkich uczniów na temat, jak spędzają czas wolny.
- Utworzenie prezentacji multimedialnej.
- Burza mózgów.
- Praca w małych i większych grupach.
- Dyskusja.
- Filmy edukacyjne.

„TERAZ TY !” - KLUB GIER PLANSZOWYCH DLA UCZNIÓW KLAS I - VIII

W programie uczestniczyło 16 uczniów.

Główne cele programu:

- Przeciwdziałanie rozwijaniu się zachowań ryzykownych.
- Opóźnienie wieku inicjacyjnego, który mógłby prowadzić do wzmocnienia zachowań ryzykownych.
- Rozbudzenie poczucia własnej wartości.
- Wzmocnienie więzi w grupie.
- Ośmielenie do działania dzieci wycofanych.
- Rozbudzenie działania taktycznego podczas gry.
- Doskonalenie wyrażania swoich uczuć w odniesieniu do sytuacji trudnych.
- Kreowanie oraz wzmacnianie kreatywności.
- Uświadczenie przynależności do grupy.
- Przeciwdziałanie nudzie, która może prowadzić do zachowań ryzykownych.
- Rozwijanie samoświadomości.
- Trenowanie otwartości na nowe doświadczenia.
- Kreowanie pozytywnej atmosfery na zajęciach.
- Nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- Rozwijanie umiejętności interpersonalnych (komunikacja, asertywność).
- Kreowanie adekwatnej samooceny - niwelowanie zaniżonej lub zawyżonej samooceny.

Główne tematy realizacji programu:

- Poczucie przynależności do grupy - trenowanie umiejętności interpersonalnych.
- Ja a sytuacja ryzykowna - radzę sobie ze stresem, unikam zachowań ryzykownych, staram się przewidzieć konsekwencje mojego działania, potrafię zachować się w obliczu konfliktu dążąc do jego rozwiązania.
- Zapoznanie z zasadami gry, elementami składowymi gry planszowej, schematem rozgrywki, wspólna gra - w odniesieniu do wprowadzenia nowej gry planszowej w klubie gier planszowych.
- Dobra zabawa, to wspólna sprawa - ustalenie zasad przyjemnej rozgrywki.
- Umiem wygrywać z klasą - jak powinien zachować się zwycięzca?
- Przegrana, to nie koniec świata - sposoby radzenia sobie w sytuacji przegranej.
- Zdrowa rywalizacja to podstawa - rozumienie pojęcia oraz stosowanie go podczas rozgrywek.
- Moja gra planszowa - pobudzanie kreatywności, tworzenie własnej gry planszowej.

Metody pracy z grupą:

- Integracyjna - wprowadzenie życzliwej, miłej i przyjaznej atmosfery w grupie, w celu skutecznej i efektywnej wspólnej pracy.

- Definiowanie pojęć - wyrażanie własnej opinii, oraz przyjmowanie rozumienia różnych punktów widzenia.
- Twórcze rozwiązywanie problemów - podejście do problemów w sposób twórczy, kreatywny, niekonwencjonalny, rozwijające także w wychowankach umiejętność dyskusji.
- Współpraca - kształtowanie umiejętności współpracy, oraz zdolność do akceptacji różnic pomiędzy ludźmi.
- Dyskusja - nauka kulturalnej dyskusji; zajmowanie stanowiska w związku z jakimś problemem, ale szanowanie też zdania odmiennego.
- Grupowe podejmowanie decyzji - umiejętność podejmowania decyzji w grupie, uwzględniając wszystkie zbiorowe za i przeciw, a także istniejące fakty.
- Planowanie - podjęcie pewnych planów, organizacja wydarzeń, rozwijanie siły wyobraźni i zachęcanie do marzeń.
- Gry dydaktyczne - nauka przestrzegania pewnych reguł, zasad; poznanie sposobów, jak należy radzić sobie z poczuciem przegranej, oraz jak umieć wygrywać z klasą.

„JA I TY = MY, A WIĘC DZIAŁAJMY RAZEM”- WARSZTATY ARTETERAPEUTYCZNE DLA UCZNIÓW KLAS I - III

W programie uczestniczyło 15 uczniów.

Główne cele programu:

- Przeciwdziałanie rozwijaniu się zachowań ryzykownych.
- Opóźnienie wieku inicjacyjnego, który mógłby prowadzić do wzmocnienia zachowań ryzykownych.
- Rozbudzenie poczucia własnej wartości.
- Wzmocnienie więzi w zespole warsztatowym.
- Ośmielenie do działania dzieci wycofanych.
- Rozbudzenie empatii głównie poznawczej, a nie tylko emocjonalnej.
- Rozbudzenie kreatywności w działaniu.
- Doskonalenie wyrażania swoich uczuć w odniesieniu do sytuacji trudnych.
- Kreowanie oraz wzmacnianie kreatywności.
- Uświadczenie przynależności do grupy.
- Przeciwdziałanie nudzie, która może prowadzić do zachowań ryzykownych.
- Rozwijanie samoświadomości.
- Trenowanie otwartości na nowe doświadczenia.
- Kreowanie pozytywnej atmosfery na zajęciach warsztatowych.
- Nabywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem.
- Nabywanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- Rozwijanie umiejętności interpersonalnych (komunikacja, asertywność).
- Kreowanie adekwatnej samooceny - niwelowanie zaniżonej lub zawyżonej samooceny.

Główne tematy realizacji programu:

- Jaki jestem? - poczucie własnej wartości, samoocena.
- Poczucie przynależności do grupy - trenowanie umiejętności interpersonalnych.
- Ja w kontakcie z innymi - komunikacja oraz asertywność.
- Moja rodzina - jaka jest, jak ją postrzegam, kim w niej jestem.
- Samoświadomość - co sprawia mi radość? W czym jestem dobry?
- Ja i moje środowisko - gdzie funkcjonuję?
- Ja a sytuacja ryzykowna - radzę sobie ze stresem, unikam zachowań ryzykownych, staram się przewidzieć konsekwencje mojego działania, potrafię zachować się w obliczu konfliktu dążąc do jego rozwiązania.

Metody pracy z grupą:

- Rysunek, malarstwo, rzeźba - tworzenie prac artystycznych poprzez działanie na kartce papieru, przy użyciu różnorodnych środków wyrazu artystycznego, np. farb, kredek, kredy, tuszu, a także tworzenie rzeźby z materiału plastycznego, np. gliny, plasteliny.
- Obcowanie ze sztuką - uczestnictwo w wystawie prac artystycznych w miejscach skierowanych na rozwijanie kultury, np. muzeum.
- Zabawy i ćwiczenia doskonalące umiejętności interpersonalne.
- Kreatywność w myśleniu i działaniu - giełda pomysłów, metoda sytuacyjna, inscenizacyjna.
- Pogadanka, dyskusja, praca z książką - wzbogacanie wiedzy, mądrości.
- Biblioterapia - tworzenie książki artystycznej.
- Taniec, muzyka i śpiew - umożliwienie wywołania pozytywnych emocji, odprężenia, poprawa samopoczucia.
- Drama - wyrażanie siebie i swoich odczuć podczas ćwiczeń i zabaw mających na celu uwydatnienie danej cechy lub problemu w bezpiecznej formie.

ZAJĘCIA WOKALNE „CZAS NA MUZYKĘ” - OBCOWANIE Z MUZYKĄ JAKO ALTERNATYWA NA SPĘDZANIE CZASU WOLNEGO.

W programie uczestniczyło 15 uczniów.

Główne cele programu:

- Rozwijanie wrażliwości estetycznej, zainteresowań i uzdolnień muzycznych.
- Stwarzanie możliwości aktywnego i kulturalnego spędzania wolnego czasu jako alternatywy dla zachowań patologicznych.
- Zachęcanie do czynnego udziału w kulturze poprzez udział w konkursach i koncertach.
- Rozbudzanie aktywności dzieci poprzez muzykowanie indywidualne i zespołowe.
- Poszerzanie wiedzy muzycznej poprzez wskazanie różnorodnego, wartościowego repertuaru.
- Budzenie postaw patriotycznych poprzez słuchanie i wykonywanie pieśni patriotycznych.
- Popularyzowanie stylów i odmian regionalnych muzyki świata.
- Zachęcanie do rozwijania umiejętności językowych, poprzez śpiewanie w j. angielskim.
- Wspomaganie rozwoju emocjonalnego dzieci, budowanie poczucia własnej wartości.
- Rozwijanie niezależnego i twórczego myślenia.
- Nauka i doskonalenie technik gry na instrumentach.
- Wskazanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach stresowych.
- Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie oraz poczucia odpowiedzialności.
- Wdrażanie do przestrzegania zasad panujących na zajęciach.
- Nabieranie nawyku szlachetnej i uczciwej rywalizacji.
- Rozwój procesów poznawczych.

Główne tematy realizacji programu:

- Wzajemne poznawanie się.
- Przygotowanie ciała do śpiewania - gimnastyka.
- Ćwiczenia emisyjne.
- Kształcenie słuchu.
- Wybór repertuaru, analiza tekstu.
- Nauka wybranych piosenek.
- Śpiewanie piosenek z podziałem na solistów i chór.
- Wprowadzenie dwugłosu.

Metody pracy:

- Przeglądania do uczestnictwa w zajęciach wokalnych.
- Ćwiczenia przygotowujące do prawidłowego śpiewania: oddechowe, dykcyjne, intonacyjne.
- Praca indywidualna z uczniem - dobór ćwiczeń emisyjnych do indywidualnych potrzeb.
- Ćwiczenia rozwijające skalę głosu.

- Udział w uroczystościach szkolnych.
- Udział w konkursach i koncertach organizowanych poza terenem szkoły.

„FERIE BEZPIECZNE I ZDROWE” - PÓŁKOLONIE

W zajęciach uczestniczyło 60 uczniów.

Cele programu:

- Poznanie najbliższej okolicy i jej historii.
- Rozwijanie aktywnych form wypoczynku.
- Podnoszenie sprawności ruchowej dzieci.
- Wspieranie uczniów w rozwoju emocjonalnym, społecznym i psychicznym.
- Kształtowanie w uczniach umiejętności współpracy i odpowiedzialności za siebie i innych.
- Integrowanie dzieci z różnych środowisk.
- Organizacja wycieczek i spotkań kulturalnych.
- Przeciwdziałanie patologii społecznej poprzez organizowanie dzieciom różnych form spędzania czasu wolnego.
- Wspomaganie rodziny w opiece i wychowaniu.
- Wzrost poczucia własnej wartości.

W ramach zajęć uczniowie uczestniczyli w:

- wyjściach do kina, muzeum, biblioteki,
- spotkaniach z przedstawicielem Policji (pogadanki na temat szeroko rozumianego bezpieczeństwa),
- grach ruchowych i planszowych,
- pogadankach i warsztatach profilaktycznych na temat profilaktyki uzależnień,

Tematyka zajęć:

- Zasady prawidłowego odżywiania się.
- Warsztaty „Lepsze i gorsze dni” - rozwiązywanie konfliktów, budowanie poczuci własnej wartości.
- Warsztaty: „Opanowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem”.
- Wycieczka do muzeum - lekcja muzealna.
- Wyjście do Fundacji „Nitka” - warsztaty plastyczne.
- Gry i zabawy na świeżym powietrzu.
- Zajęcia komputerowe - zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.
- Warsztaty: „Wiem jak postąpić w trudnej sytuacji”.
- Gry i zabawy stolikowe - gry planszowe.
- Warsztaty: „Uczestniczę w tworzeniu zgranej grupy”.
- Warsztaty: „Używki? Dziękuję nie używam”.
- Zajęcia plastyczne: Ferie w moim mieście.
- Zajęcia plastyczne: maski i kotyliony karnawałowe.

Szkoła Podstawowa nr 4

„ZAJĘCIA ROZWIJAJĄCE KOMPETENCJE EMOCJONALNO-SPOŁECZNE”

Formy współpracy z rodzicami w ramach programu:

- Edukacja pedagogiczna rodziców - 46 osób.
- Udział rodziców w zajęciach otwartych - 18 osób.
- Indywidualne konsultacje z rodzicami uczniów/opiekunami prawnymi - 48 osób.

Grupa uczniów w wieku od 6 do 14 lat

Łączna liczba dzieci - 48

Na zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne uczęszczali dzieci zagrożone niedostosowaniem społecznym, ze zdiagnozowanymi zaburzeniami w zachowaniu typu nadpobudliwość ruchowa, agresja, zahamowania, niska samoocena, nieśmiałość, strach przed relacjami z rówieśnikami. Program był jedną z form pomocy psychologiczno - pedagogicznej adresowaną do uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Zaburzenia w funkcjonowaniu uczniów dotyczyły głównie relacji z otoczeniem: rówieśnikami i dorosłymi. Zajęcia ukierunkowane były na rozwój umiejętności skutecznego komunikowania się, rozwiązywania konfliktów, okazywania empatii i rozumienia własnych emocji, a także na rozwój zdolności radzenia sobie z problemami. Uczniowie uczestniczący w zajęciach byli wytypowani przez pedagoga szkolnego. Program był dostosowany do indywidualnych potrzeb i problemów uczniów, posiadał określony scenariusz, dostosowany do potrzeb odbiorców. Zakres działań wynikał z założeń Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego obowiązującego w szkole.

Celem zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne była modyfikacja zachowań na aprobowane społecznie. Zmianę zachowań nieakceptowanych na pożądane i społecznie akceptowane realizowano poprzez:

- uczenie rozpoznawania emocji i potrzeb,
- trening umiejętności komunikacyjnych,
- wyrażanie krytyki i reagowania na krytykę,
- odmawianie i stawianie granic, asertywność,
- zmianę zachowań na bardziej efektywne społecznie,
- rozwijanie umiejętności współpracy w grupie,
- poznanie metod radzenia sobie z emocjami,
- pracę nad przestrzeganiem zasad,
- uczenie odreagowania napięć emocjonalnych,
- radzenie sobie w sytuacjach kryzysowych,
- określanie, definiowanie i wykorzystywanie mocnych stron ucznia,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.

Podczas zajęć doskonalono umiejętność rozpoznawania i nazywania emocji poprzez:

- zapewnienie właściwego środowiska do nazywania i okazywania emocji,
- współodczuwanie emocji przez dzieci,
- niwelowanie nieprzyjemnych emocji przez współpracę, wsparcie i poczucie sukcesu,
- definiowanie porażki,
- naturalne nawiązywanie relacji,
- praktyczne działanie, które sprzyja kształtowaniu relacji i nawiązywaniu znajomości,
- brak oceniania naszych działań, co stwarza warunki do doświadczenia,
- budowanie poczucia własnej wartości, dostrzeganie swoich mocnych stron - doskonalenie umiejętności radzenia sobie z emocjami przyjemnymi i nieprzyjemnymi.

W wyniku realizacji programu:

- dostarczono uczniom okazji do przeżycia pozytywnych emocji,
- zbudowano właściwy obraz samego siebie,
- zwiększono poczucie własnej wartości,
- rozwinięto twórcze, kreatywne myślenie,
- stymulowano komunikację interpersonalną,
- zredukowano poziom zaburzeń - negatywnego zachowania, nadpobudliwości/zahamowania, komunikacji w grupie,
- nauczono rozwiązywać konflikty, radzić sobie z trudnymi emocjami.

EFEKTY: Asertywne zachowania oraz nauka pozytywnych, konstruktywnych zachowań pomogła uczniom poprawić obraz samego siebie i wzmocnić pozytywne relacje z rówieśnikami. Odblokowane emocje i poprawiony obraz siebie, skutkowało poprawą wyników w nauce i zwiększeniem motywacji do nauki szkolnej i aktywności społecznej. Uczniowie stali się bardziej radosni oraz pewni siebie. **Ponadto**

w wyniku realizacji programu dostarczono rodzicom niezbędną wiedzę na temat różnych aspektów zdrowia oraz specyfiki uzależnień.

Szkoła Podstawowa Nr 5

„FERIE ZIMOWE”

Z programu zrealizowanego w ramach ferii skorzystało 30 uczniów. Przeprowadzono następujące zajęcia:

- wyjazd do gospodarstwa agroturystycznego „Niezapominajka” w Błoniu na zajęcia edukacyjne „Ścieżka mleka” i robienie masła,
- wyjście do Kina Kultura na seans filmowy pt. „Ernest i Celestyna. Misja muzyka”,
- wyjazd na lodowisko do Powiatowego Centrum Sportu w Bełchatowie - doskonalenie jazdy na łyżwach,
- wyjście do Muzeum Regionalnego w Bełchatowie na zajęcia plastyczne pt. „Zostań magikiem”,
- wyjście do parku rozrywki „Figloraj” w Bełchatowie.

Uczestnicy ferii zimowych brali udział w zajęciach profilaktycznych prowadzonych w szkole nt. „Jak radzić sobie w sytuacjach konfliktowych” i „Stop przemocy”, zajęciach plastyczno-technicznych, w ramach których wykonali plakat pn. „Szkodliwy wpływ używek na organizm ludzki”, zajęciach komputerowych, zajęciach na sali gimnastycznej (mecz piłki nożnej, piłki koszykowej i gra w „dwa ognie”) oraz zabawach rytmiczno-muzycznych przy muzyce.

Cele szczegółowe: integracja grupy, budowanie atmosfery i klimatu zaufania, bezpieczeństwa i akceptacji, dostarczenie podstawowych wiadomości o niebezpieczeństwach związanych z uzależnieniem od nikotyny, alkoholu, narkotykach oraz komputera, wdrażanie do aktywnego sposobu spędzania wolnego czasu, ukazanie ciekawych sposobów organizacji swoich wolnych dni, wskazanie użyteczności komputerów podczas zabaw, poprawienie ogólnej sprawności fizycznej.

Uczniowie uzyskali wiedzę z zakresu umiejętności i kompetencji w zakresie myślenia, uczenia się, komunikowania się, współpracy i działania, sposobów ciekawego, aktywnego spędzania czasu wolnego oraz szkodliwości wpływu używek na organizm człowieka.

Uczniowie brali również udział w spektaklach profilaktycznych pn.:

- „Pułapki sieci” - klasa IV - VIII (155 uczniów),
- „Szkolne tarapaty” - klasa IV - VIII (105 uczniów),
- „Galaktyczny przyjaciel” - klasa I - III - (70 uczniów),
- „Księga życzeń” - klasa I - III (80 uczniów).

Celem spektakli była promocja zdrowego stylu życia, tj.: kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu, przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychotropowych i behawioralnych, prawidłowy sposób żywienia, radzenie sobie ze stresem, organizacji czasu wolnego, a także kształtowanie właściwych postaw wobec innych (życzliwość, tolerancja).

„TEATRZYKI PROFILAKTYCZNO-EDUKACYJNE”

W ramach programu zorganizowano następujące spektakle profilaktyczne „Pułapki sieci” dla klas IV - VIII (155 uczniów), „Szkolne tarapaty” dla klas IV-VIII (105 uczniów), „Galaktyczny przyjaciel” dla klas I-III 70 uczniów), „Księga życzeń” dla klas I-III 80 uczniów).

Celem spektakli była promocja zdrowego stylu życia, tj.: kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu, przeciwdziałanie uzależnieniom od środków psychotropowych i behawioralnych, prawidłowy sposób żywienia, radzenie sobie ze stresem, organizacji czasu wolnego, a także kształtowanie właściwych postaw wobec innych (życzliwość, tolerancja).

Szkoła Podstawowa nr 8

„OD ZŁOŚCI DO RADOŚCI”

Program ukierunkowany był na rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze swymi emocjami oraz poprawę funkcjonowania dziecka w środowisku rówieśniczym. Zachęcał również do pomagania innym. Uczył szacunku, współpracy, wzajemnej pomocy i umiejętności wyobrażania sobie tego, co czują inni.

Program był otwarty na problemy i potrzeby uczniów i zrealizowany został w formie warsztatowej oraz luźnych rozmów. Ćwiczenia były oparte na metodzie uczenia się przez doświadczenie i służyły doskonaleniu osobowości uczniów.

Głównym celem programu była działalność profilaktyczna ukierunkowana na rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze swymi emocjami, zwłaszcza ze złością, oraz poprawa funkcjonowania w środowisku rówieśniczym poprzez:

- organizowanie czasu wolnego jako przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym,
- zapewnienie poczucia bezpieczeństwa spędzania czasu wolnego,
- rozbudzanie wrażliwości na drugiego człowieka,
- kształtowanie pozytywnej motywacji do podejmowania zadań,
- dostarczanie wiedzy na temat uczuć i ich funkcji jaką pełnią w życiu człowieka,
- nabywanie umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć, radzenia sobie z uczuciami smutku, gniewu, złości,
- przeciwdziałanie uzależnieniom w ramach nauki kontrolowania własnych emocji,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym w ramach uczenia radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych - ćwiczenia asertywnego wyrażania złości,
- uczenie zachowań, które ułatwią skuteczne porozumiewanie się,
- kształtowanie poczucia własnej wartości.

Uczniowie przyswoili wiedzę w zakresie kontrolowania własnych negatywnych emocji, pozytywnego postrzegania otaczającego świata i rzeczywistości, rozwinęli umiejętności psychospołeczne tak, aby lepiej radzić sobie w sytuacjach trudnych, nauczyli się rozpoznawać i nazywać własne oraz cudze uczucia, a także nauczyli się radzić sobie ze złością oraz asertywnego wyrażania swoich uczuć, emocji. W programie udział wzięło 6 uczniów.

„LUBIMY BYĆ RAZEM NIŻ SAMI Z KOMPUTEREM”

Głównym celem programu była działalność profilaktyczna, ukierunkowana na zapobieganie uzależnieniom od telefonów komórkowych i gier komputerowych oraz zapewnienie opieki wychowawczej dla uczestników zajęć poprzez organizowanie czasu wolnego, jak również wzmacnianie poczucia własnej wartości. W programie udział wzięło 6 uczniów.

Cele edukacyjne:

- pogłębianie wiedzy z zakresu wychowania komunikacyjnego,
- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym poprzez uświadamianie zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych, Internetu oraz gier komputerowych,
- uczenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami,
- zapobieganie zachowaniom ryzykownym poprzez uczenie asertywności,
- organizowanie czasu wolnego jako przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym,
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- pokazanie, w jaki sposób komputer może być przydatny w nauce i zabawie,
- uczenie zachowań, które ułatwią skuteczne porozumiewanie się,
- kształtowanie poczucia własnej wartości,
- zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa, akceptacji,
- kształtowanie pozytywnej motywacji do podejmowania zadań.

Uczniowie zdobyli następujące umiejętności:

- organizowanie swojego czasu wolnego,
- rozpoznawanie zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z telefonów komórkowych, gier komputerowych,
- bycie asertywnym w sytuacji zagrożenia,

- bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych,
- utrzymania poprawnych relacji z rówieśnikami,
- poczucia własnej wartości.

”STOP UZALEŻNIENIOM - START PROMOCJI ZDROWIA”- AKTYWNY WYPOCZYNEK, PEWNOŚĆ SIEBIE I ASERTYWNOŚĆ DROGĄ DO ŻYCIA BEZ UŻYWEK

Program turnusu profilaktycznego przeznaczony był dla uczniów klas IV - VIII ze szczególnym uwzględnieniem uczniów, którzy nie mają alternatywnego sposobu na spędzenie ferii zimowych. Programem objęci zostali uczniowie wiek 10- 15 lat w liczbie - 20 osób.

Program dał szansę dzieciom do rozwoju zainteresowań narciarstwem zjazdowym. Idea ta służyła rozwijaniu pasji sportowych oraz kształtowaniu nawyków zdrowego i przyjemnego spędzania czasu wolnego.

Program był połączeniem zajęć z zakresu:

- profilaktyki uzależnień,
- asertywności,
- przeciwdziałaniu niedostosowaniu społecznemu młodzieży,
- socjoterapii z naciskiem na podniesienie poczucia własnej wartości uczestników,
- integracji,
- aktywnego wypoczynku feryjnego,
- propagowania zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej.

Turnus profilaktyczny miał na celu:

- przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym uczniów,
- podniesienie poczucia własnej wartości wychowanków,
- eliminowanie czynników ryzyka uzależnieniem,
- podniesienie świadomości zagrożeń, jakie niesie za sobą spożywanie alkoholu,
- wyrobienie postawy asertywnej,
- przeciwdziałanie nudzie i niedostosowaniu społecznemu,
- kształtowanie nawyków zdrowego trybu życia,
- wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego uczniów.

„BEZPIECZNIE I ZDROWO”

Program został opracowany w oparciu o Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły. Skierowany był do uczniów klasy pierwszej, wyrażających chęci udziału w tego typu przedsięwzięciu. Uwzględnił on treści kształcenia dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości uczniów. Miał na celu zapobiegać nieprawidłowemu funkcjonowaniu uczniów, przeciwdziałać agresji i przemocy rówieśniczej, zapobiegać zachowaniom ryzykownym, propagować zdrowy styl życia i dbałość o zdrowie.

Na zajęciach stosowane były elementy arteterapii, muzykoterapii, biblioterapii, techniki relaksacyjne.

Program uwzględniał następujące obszary działań:

- szeroko rozumiane bezpieczeństwo uczniów,
- promocję zdrowia, psychologiczne i społeczne systemy wartości,
- zapobieganie uzależnieniom.

Realizacja programu dała w dużej mierze szansę na ukształtowanie zdolności prospołecznych uczniów służących wszechstronnemu rozwojowi osobowości, umiejętności podejmowania słuszych wyborów i radzenia sobie z trudnościami w życiu dorosłym. W zajęciach udział wzięło 8 uczniów.

Celem głównym programu była integracja grupy oraz zapobieganie nieprawidłowemu funkcjonowaniu uczniów w szkole i poza szkołą, który realizowany był przez niżej wskazane cele szczegółowe:

- rozwijanie zachowań warunkujących prawidłowe relacje z rówieśnikami i osobami dorosłymi,
- nabywanie przez uczniów umiejętności psychospołecznych,
- kształtowanie umiejętności radzenia sobie z gniewem,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,

- kształtowanie umiejętności nazywania swoich i cudzych emocji,
- zbudowanie systemu wsparcia dla każdego uczestnika,
- wzmacnianie poczucia wartości dziecka, podnoszenie samooceny,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- uświadomienie szkodliwości zażywania różnego rodzaju używek (papierosy, alkohol, narkotyki),
- uświadomienie szkodliwości dla zdrowia psychicznego i fizycznego niewłaściwego planowania czasu wolnego (nadmierne korzystanie ze środków multimedialnych: komputer, telewizor).

Szkoła Podstawowa nr 9

- „Półkolonie z dziewczątką” - 30 uczniów
- „Edukacja antyalkoholowa - Stokrotka” - 75 uczniów z klas IV
- Program profilaktyki uzależnień pn. „Maciejka” - 160 uczniów z klas VII-VIII
- „Jestem bezpieczny na wycieczce i w podróży” - 35 uczniów z klas IV
- Zajęcia teatralne pn. „Zabawa w teatr” - 16 uczniów z klas IV-VII

Wskazane powyżej programy miały na celu:

- rozwijanie aktywnych form wypoczynku,
- wspieranie uczniów w rozwoju emocjonalnym, społecznym i fizycznym,
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,
- przeciwdziałanie patologii społecznej,
- zwiększenie poczucia własnej wartości.

Szkoła Podstawowa nr 12

„SOBĄ BYĆ, BEZ NAŁOGÓW ŻYĆ!”

W programie wzięło udział 124 uczniów w wieku 11-15 lat.

Warsztaty profilaktyczne prowadzone przez trenerów Fundacji „Aby nikt nie zginął” w ramach działań pn.:

klasa 6b - „Hej Ty” - 1h

klasy 7a - 1h, 7b - 1h - „Łódź Ratunkowa”

klasy 8a - 2h, 8b - 2h, 8c - 2h „-Cyrk”

Łącznie - 9h

Osiągnięte efekty:

- zwiększenie wiedzy na temat następstw zdrowotnych sięgania po alkohol,
- umiejętność radzenia sobie z negatywnymi uczuciami bez sięgania alkoholu,
- umiejętność przeciwstawiania się picciu alkoholu,
- znajomość społecznych skutków picia alkoholu i posiadanie wiedzy na temat miejsc, gdzie mogą zwrócić się w razie potrzeby,
- zwiększenie świadomości na temat, jakie role przyjmują w grupie i jak to wpływa na ich funkcjonowanie,
- uświadomienie sobie, jak wpływa bądź może wpływać na nich grupa społeczna, do której należą.

PROGRAM „MÓWIĘ NIE” - PROFILAKTYKA INDYWIDUALNEJ TERAPII PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNEJ

W programie wzięło udział 4 uczniów w wieku od 7 - 15 lat.

Zrealizowano 30 godzin zajęć, w tym 20 godzin zajęć indywidualnych z psychologiem szkolnym i 10 godzin zajęć indywidualnych z pedagogiem szkolnym.

Osiągnięte efekty:

- możliwość odreagowywania negatywnych emocji związanych z ich problemami i trudnymi doświadczeniami,
- zdobycie wiedzy i umiejętności w radzenia sobie z trudnymi emocjami,
- rozwinięcie umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów,
- poznanie własnych mocnych stron i możliwości,
- poznanie własnych predyspozycji i wartości,
- rozwinięcie umiejętności radzenia sobie ze stresem w sposób konstruktywny,
- zwiększenie wiedzy w zakresie szkód zdrowotnych wynikających z uzależnień i niekonstruktywnych form spędzania czasu wolnego,
- zwiększenie wiedzy w zakresie własnych zainteresowań i pasji, które warto rozwijać.

„DOBRE DECYZJE - SZCZĘŚLIWE ŻYCIE”

Głównym celem programu było dostarczenie uczniom informacji o środkach uzależniających i uzależnieniach oraz nauczenie uczniów, jak kierować się własnym zdaniem w sytuacji wyboru, zwłaszcza w warunkach presji grupy.

Program realizowany był w formie indywidualnych zajęć z 2 uczniami klasy 8a z grupy ryzyka. Zajęcia odbywały się w wymiarze 2 godzin w tygodniu w okresie od lutego do maja 2024 roku. Zostało zrealizowanych 18 godzin zajęć.

Celem głównym programu było podniesienie u uczniów poziomu wiedzy o konsekwencjach i zagrożeniach wynikających z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych.

SPEKTAKL PROFILAKTYCZNY „PROFILAKTYKA Z TEATREM KURTyna”

W ramach programu „Profilaktyka z Teatrem Kurtyna” Teatr „Kurtyna” z Krakowa zaprezentował dla wszystkich uczniów szkoły w kwietniu 2024 r. (598 uczniów) oraz w październiku 2024 r. (636 uczniów) spektakle profilaktyczne w trzech grupach wiekowych dostosowane w zakresie poruszanych treści i problemów do wieku uczniów.

W kwietniu dla uczniów klas 0 - 3 zaprezentowano spektakl pt. „Księga życzeń”, dla uczniów klas 4 - 6 spektakl pt. „Szkolne tarapaty” i dla uczniów klas 7 - 8 spektakl pt. „W cieniu prawdy”. W październiku dla uczniów klas 0 - 3 zaprezentowano spektakl pt. „Galaktyczny przyjaciel”, dla uczniów klas 4 - 6 spektakl pt. „Pułapki sieci” i dla uczniów klas 7 - 8 spektakl pt. „Nowy rozdział”. Po każdym spektaklu odbyła się krótka lekcja z zakresu profilaktyki, podczas której uczniowie omawiali wraz z aktorami poruszane w spektaklach problemy.

VII POWIATOWY KONKURS PROFILAKTYCZNY „SOBĄ BYĆ, BEZ NAŁOGÓW ŻYĆ - HASŁO ROKU SZKOLNEGO 2023/2024 - ALKOHOL I NARKOTYKI”

Celem zajęć było przygotowanie uczniów do konkursu, podnoszenie świadomości dzieci i młodzieży na temat negatywnych konsekwencji wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji uzależniających, dostarczenie podstawowych wiadomości o tych substancjach, propagowanie wiedzy na temat szkodliwości uzależnień, poszerzenie wiedzy na temat wpływu zdrowego stylu życia na zdrowie, sprawność intelektualną i kondycję fizyczną, propagowanie życia bez nałogów, skłanianie uczniów do zachowań asertywnych, rozwijanie wyobraźni plastycznej i twórczej, stwarzanie możliwości osiągnięcia sukcesu przez uczniów.

Wypracowano 17 godzin zajęć. W zajęciach wzięły udział 2 uczennice przygotowujące się do konkursu. Zorganizowano VII Powiatowy Konkurs „Sobą być, bez nałogów żyć - hasło: Alkohol i narkotyki”, w którym wzięło udział 16 uczniów z klas VII i VIII szkół podstawowych. W konkursie uczestniczyły uczennice szkoły z kl. VIII b oraz VII a.

W ramach zajęć uczniowie opracowali ulotki na temat zagrożeń wynikających z zażywania alkoholu, które zostały przekazane uczniom i ich rodzicom. Zorganizowano wystawę prac plastycznych - plakatów profilaktycznych nawiązujących do tematyki konkursu.

VI POWIATOWY KONKURS SPEKTAKLI PROFILAKTYCZNYCH „ROZSĄDNI I BEZPIECZNI”

W VI Powiatowym Konkursie Spektakli Profilaktycznych dla szkół podstawowych uczestniczyło 27 uczniów z 4 szkół podstawowych: SP nr 1, SP nr 5, ZSP nr 9 i SP nr 13. Wystąpiły 4 grupy teatralne, które zaprezentowały bardzo ciekawe spektakle profilaktyczne.

Cele osiągnięte dzięki realizacji przedsięwzięcia:

- promocja zdrowego stylu życia poprzez upowszechnianie wzorów i postaw prozdrowotnych,
- pobudzanie kreatywnej postawy wykonawców w procesie zdobywania umiejętności i ekspresji myśli i uczuć,
- zachęcanie uczestników do projektowania programu teatralnego i promocji własnych przedstawień scenicznych,
- kreowanie wizerunku młodego człowieka wolnego od nałogów i przemocy,
- rozwijanie kreatywności scenicznej uczniów szkół podstawowych,
- inspirowanie środowiska szkolnego do działań w zakresie problematyki uzależnień oraz profilaktyki agresji i przemocy poprzez formy aktywne, w tym sceniczne.

„3 x P - MÓJ PLAN PROFILAKTYCZNY: 1-POZYTYWNE MYŚLĘ, 2-PODEJMUJĘ WYSIŁEK, 3-POKONUJĘ SŁABOŚCI”

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne „3xP - mój plan profilaktyczny: 1 - Pozytywnie myślę, 2 - Podejmuję wysiłek, 3 - Pokonuję słabości” były skierowane do uczniów klas I - VIII. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach wiekowych: klasy I - III (30 uczniów) oraz klasy IV - VII (12 uczniów) razem 42 uczniów. Zrealizowano 30 godzin.

Program był skierowany do uczniów mających zaburzenia prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego i społeczno - emocjonalnego oraz tzw. środowisk zagrożonych. Uczestnicy zajęć: a) zapoznali się z warunkami zdrowego stylu życia, hartowania organizmu, ochrony ciała przed słońcem i upałem, przyczynami powstawania najczęściej występujących w wieku szkolnym wad postawy ciała, skutkami niewłaściwych nawyków żywieniowych - brak śniadania, zbyt mała liczba godzin snu w ciągu doby, zbyt mała ilość spożywanej wody, picie napojów energetycznych; b) zdobyli wiadomości dotyczące organizacji wybranych ćwiczeń wyrównawczo - naprawczych, uzależnień (wyroby tytoniowe, alkohol, dopalacze, komputer, telefon) oraz różnych form ruchu na powietrzu; c) opanowali umiejętność prawidłowego i systematycznego wykonywania określonych ćwiczeń korekcyjno - kompensacyjnych oraz dialogu, tolerancji, asertywności, szacunku, wytrwałości czy relacji rówieśniczych; d) kreowali właściwe wzorce spędzania czasu wolnego oraz samodzielnego przygotowywania prostego i zdrowego śniadania, zgodnie z piramidą żywienia.

Szkoła Podstawowa nr 13

„WYKRZYCZ SWOJE IMIĘ”

Warsztaty z dziedziny profilaktyki uzależnień, dotyczące konstruktywnego zarządzania emocjami i niwelowania skutków stresu z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Z programu skorzystało 200 uczniów klas IV, V, VI w wieku 10-12 lat oraz 15 nauczycieli, łącznie 215 osób.

Poziom merytoryczny warsztatów oparty był na założeniach profilaktyki uniwersalnej, bez względu na stopień zagrożenia zachowaniami ryzykownymi i problemowymi. Zawartość merytoryczna warsztatów skupiała się na realizacji mechanizmu rozwijającego umiejętności psychospołeczne uczniów do rozpoznawania stanów emocjonalnych swoich i otoczenia, efektywnego zarządzania nimi, wyrobienia odporności na skutki ambiwalentnych doznań i stresu - które to czynniki sprzyjają, nasilają ryzyko wystąpienia zachowań ryzykownych i problemowych.

„UCZNIOWSKA AKADEMIA TRZEŹWOŚCI”

Program dla uczniów klas VII - VIII z zakresu profilaktyki uniwersalnej. Z programu skorzystało 118 uczniów klas VII - VIII w wieku 12-14 lat.

Były to zajęcia o charakterze warsztatowym, podczas których uczniowie trenowali własne umiejętności psychospołeczne, w tym techniki aktywności i sposoby odmawiania. Celem warsztatów było zwiększenie wiedzy na temat szkodliwości środków uzależniających oraz zmiana postawy uczniów wobec środków uzależniających, nabycie umiejętności odmawiania, kształtowania poczucia własnej wartości.

PROGRAM REKOMENDOWANY „SPÓJRZ INACZEJ - PROGRAM DLA UCZNIÓW KLAS I - III”

Był to program z zakresu profilaktyki uniwersalnej, ukierunkowany na wczesne wspomaganie rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom ryzykownym, a także przeciwdziałanie nieprawidłowej adaptacji społecznej dzieci w wieku szkolnym (realizowany w klasie drugiej). Z programu skorzystało 20 uczniów klasy drugiej w wieku 7-8 lat /luty - czerwiec 2024/.

Celem programu był wpływ na dziecko, aby radziło sobie lepiej bez nadmiernego napięcia związanego z rozwiązywaniem problemów, które dostarcza mu życie. Aby rozumiało siebie, potrafiło współżyć z innymi i znajdować w samym sobie oparcie w trudnych sytuacjach. Program prowadzony był od lutego do czerwca 2024 roku (w wymiarze jednej godziny tygodniowo) przez pedagoga specjalnego, metodą warsztatową, aby umożliwić dzieciom aktywny udział we wszystkich zadaniach.

III Liceum Ogólnokształcące

„UWIERZMY W SIEBIE”

Głównym założeniem programu była promocja zdrowego, aktywnego i społecznie akceptowanego stylu życia oraz nauka właściwych postaw wobec własnej osoby, własnych problemów, indywidualnych kontaktów z jednostkami i grupą społeczną. Program miał na celu poznanie sposobów radzenia sobie ze stresem i umiejętności stosowania technik relaksacyjnych oraz umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych i trudnych, w relacjach rówieśniczych. Program realizowany był w terminie od lutego do listopada 2024 roku. Programem objętych było 84 uczniów klas pierwszych liceum. W ramach programu zrealizowano 25 godzin zajęć. Ponadto prowadzono również indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami. Zajęcia obejmowały następującą tematykę: depresja, poczucie własnej wartości, relacje rówieśnicze, agresja i cyberprzemoc, uzależnienia, umiejętność radzenia sobie ze stresem, umiejętność dokonywania wyborów.

W maju w ramach Światowego Dnia Bez Tytoniu został przeprowadzony quiz i konkurs plastyczny, którego celem była profilaktyka antynikotynowa.

We wrześniu odbyło się szkolenie skierowane do rodziców nt. „Przemoc domowa - gdzie szukać pomocy i wsparcia”. Na przełomie września i października odbyły się warsztaty dotyczące komunikacji i relacji w grupie rówieśniczej. W październiku w ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego zorganizowano quiz „Jak dbać o swoje zdrowie psychiczne”. W październiku psycholog z fundacji Odnaleźć Siebie przeprowadził warsztat nt. „Czym jest depresja”. W listopadzie odbyły się warsztaty profilaktyczne przeprowadzone przez psychologa ze Śląskiego Centrum Profilaktyki i Psychoterapii nt. „Motywacja - jak naładować baterię do działania” oraz „Debata”. We współpracy ze Strażą Miejską odbyły się zajęcia dotyczące hejtu i e-papierosów.

„POZNAJĘ SIEBIE - UMIEM STAWIAĆ ZDROWE GRANICE”

Realizacja programu profilaktycznego „Poznaję siebie - umiem stawiać zdrowe granice” miała na celu zapobieganie uzależnieniom i przejawom demoralizacji wśród młodzieży oraz promowanie zdrowego stylu życia głównie poprzez naukę i ćwiczenie rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z emocjami przez uczniów III Liceum Ogólnokształcącego w Bełchatowie.

Zajęcia, spotkania i warsztaty odbywały się od marca do listopada 2024 roku. Programem byli objęci uczniowie klas 1, 2 i 3 liceum. Łącznie w programie udział wzięło 423 uczniów. W ramach programu zrealizowano 25 godzin zajęć, które miały charakter zarówno grupowy, jak i indywidualny.

Edukacja w zakresie stosowania konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem bez korzystania z substancji uzależniających pozwoliła na kształtowanie w świadomości młodzieży postaw wolnych od akceptacji uzależnienia jako poszukiwanego rozwiązania w trudnych sytuacjach życiowych. Poprzez

usprawnianie umiejętności komunikacyjnych uczniów, wzmacnianie ich poczucia własnej wartości oraz kształtowanie adekwatnej samooceny również przy wsparciu środowiska rodzinnego stworzono szansę na modelowanie właściwych zachowań i sposobów reagowania oraz wyrażania swoich potrzeb przez uczniów oraz ich rodziców. W toku kolejnych zajęć wzmacniano rozwijanie empatii, poznawanie swoich mocnych stron oraz wyrażanie własnego zdania w oparciu o postawę asertywną. Zajęcia warsztatowe z technik radzenia sobie ze stresem dały podłoże do praktykowania przez uczniów technik relaksacyjnych, oddechowych oraz wizualizacji. Edukacja w zakresie technik manipulacji społecznych i sposobów na niepoddanie się im pozwoliła na uwrażliwienie młodych ludzi na konieczność stawiania granic przed wpływem mediów oraz ludzi, a także stała się podstawą do kształtowania umiejętności określania zdrowych granic w relacjach z innymi.

Należy podkreślić, iż szkoły na bieżąco współpracowały m.in. z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Bełchatowskim Centrum Profilaktyki i Terapii, prowadzonym przez Stowarzyszenie „MOST” oraz z Poradnią Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień Stowarzyszenia Monar w Łodzi, a także realizowały spotkania z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej, dotyczące odpowiedzialności karnej nieletnich oraz zagrożeń wynikających z zażywania środków psychoaktywnych.

2) Placówki wsparcia dziennego funkcjonujące na terenie Bełchatowa

W 2024 r. na terenie Bełchatowa funkcjonowały 4 placówki wsparcia dziennego, świadczące pomoc w opiece i wychowaniu dziecka rodzinom niewydolnym wychowawczo z powodu różnych dysfunkcji. Były to: Świetlica Socjoterapeutyczna „Ster” oraz Świetlica Środowiskowa „Promyk” - podmioty funkcjonujące w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bełchatowie, a także Świetlica Środowiskowa „Arka” i Świetlica Środowiskowa „Przystań” - prowadzone przez organizacje pozarządowe. Pierwsza - przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej oddział Bełchatów, druga - przez Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych w Bełchatowie. W roku sprawozdawczym ww. placówki objęły kompleksowym wsparciem łącznie 183 dzieci w wieku 6 - 16 lat, w tym 25 dzieci z rodzin prowadzonych przez asystenta rodziny z uwagi na zdiagnozowaną bezradność opiekuńczo-wychowawczą, głównie z powodu uzależnienia rodziców.

Świetlice środowiskowe realizowały szereg działań, m.in.:

- w Świetlicy Środowiskowej „Promyk” - zajęcia profilaktyczno-rozwojowe z elementami socjoterapii, zajęcia sportowo - rekreacyjne, zajęcia plastyczne, muzyczne, kulturalno-oświatowe, zajęcia profilaktyczne rozwijające kluczowe kompetencje społeczno-emocjonalne oraz w obszarze eliminowania, m.in. cyberprzemocy. Programy pracy zakładały działania korekcyjne, głównie w obszarze eliminowania przejawów zaburzeń zachowania i emocji dzieci, redukcji trudności edukacyjno - rozwojowych, kształtowania prawidłowej komunikacji interpersonalnej w rodzinie i grupie rówieśniczej. Dzieci obejmowano wsparciem emocjonalnym, głównie w zakresie eliminowania napięć i frustracji związanych z izolacją społeczną, fobią szkolną, kształtowania właściwych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych, stresowych, zaburzonych relacji interpersonalnych w rodzinie, doświadczanej przemocy rodzinnej i rówieśniczej. W okresie od października do grudnia zatrudniony był także wychowawca, który pomagał w prowadzeniu zajęć opiekuńczych, edukacyjnych i ogólnorozwojowych z dziećmi.
- w Świetlicy Środowiskowej „Arka” - zajęcia nakierowane na wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez pomoc w odrabianiu lekcji, realizację przedsięwzięć profilaktycznych - głównie w zakresie edukacji antyalkoholowej oraz antynarkotykowej, a także na rozwijanie umiejętności uczestników świetlicy - poprzez realizację zajęć plastycznych, muzycznych oraz sportowych.
- w Świetlicy Środowiskowej „Przystań” - zajęcia wspomagające rozwój psychofizyczny podopiecznych, podnoszące efektywność uczenia się poprzez korygowanie odchyłeń od normy, wyrównujące i kompensujące braki w opanowaniu podstawowych umiejętności życiowych oraz eliminujące przyczyny i przejawy zaburzeń, w tym zaburzeń zachowania.

Świetlica Socjoterapeutyczna „STER” - jako podmiot specjalistyczny i prowadząca działania w ramach profilaktyki selektywnej - realizowała zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub

psychoprofilaktyczny oraz terapię pedagogiczną i psychologiczną. Programy pracy zakładały działania korekcyjne, głównie w obszarze eliminowania przejawów zaburzeń zachowania i emocji dzieci, redukowania trudności edukacyjno-rozwojowych, kształtowania prawidłowej komunikacji interpersonalnej w rodzinie i grupie rówieśniczej, redukowania zaburzeń sensorycznych oraz rozwijania zainteresowań. Dzieci obejmowano wsparciem emocjonalnym, głównie w zakresie eliminowania napięć i frustracji związanych z izolacją społeczną, fobią szkolną, kształtowania właściwych sposobów rozwiązywania sytuacji konfliktowych, zaburzonych relacji interpersonalnych w rodzinie, doświadczanej przemocy rodzinnej i rówieśniczej. W placówce prowadzono zajęcia: profilaktyczno-socjoterapeutyczne, plastyczno-techniczne i ogólnorozwojowe.

W placówkach prowadzonych przez MOPS, w ramach świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz logopedycznej w Zespole ds. Wsparcia Dziecka, objęto wsparciem 30 podopiecznych, co przełożyło się na poprawę funkcjonowania 19 dzieci. W ramach prowadzonych działań w Świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster” zorganizowano 120 godzin zajęć korekcyjno-kompensacyjnych i rozwojowych, prowadzonych przez pedagoga i logopedę oraz 56 godzin terapii zaburzeń, prowadzonej przez psychologa. Natomiast w Świetlicy Środowiskowej „Promyk” zrealizowano 49 godzin terapii zaburzeń prowadzonej przez psychologa i logopedę. Zarówno jedna, jak i druga placówka zapewniła dzieciom wyżywienie w postaci podwieczorków oraz paczki świąteczne.

W okresie wakacyjnym placówki wsparcia dziennego zorganizowały dzieciom ze środowisk dysfunkcyjnych wypoczynki letni w formie stacjonarnej. W ramach działań zorganizowanych przez placówki prowadzone przez MOPS pn. „Wakacje z Promykiem” oraz „Wakacje ze Sterem” zrealizowano cykl zajęć świetlicowych z profilaktycznym programem wakacyjnym dla łącznie 59 dzieci. Celem wypoczynku było promowanie zdrowego stylu życia, rozwijanie prawidłowych relacji rówieśniczych i koleżeńskich, przeciwdziałanie uzależnieniom i zachowaniom ryzykownym, podnoszenie sprawności fizycznej, kształtowanie właściwych postaw społecznych oraz rozwijanie różnorodnych zainteresowań. W Świetlicy Środowiskowej „Arka” zorganizowano natomiast dyżur opiekuńczo-wychowawczy.

Dzięki podjętym działaniom w placówkach wsparcia dziennego, wśród 24 uczestników działań w Świetlicy Środowiskowej „Arka” 15 dzieci poprawiło wyniki w nauce, 93% otrzymało promocję do następnej klasy, 15 dzieci wzmocniło poczucie własnej wartości, nabyło umiejętność wyrażania własnych emocji, potrzeb oraz uczuć, u 14 dzieci natomiast nastąpił wzrost wiedzy w aspekcie skutków używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zdrowego stylu życia. Natomiast u 91% wychowanków objętych pomocą przez świetlice prowadzone przez MOPS, stwierdzono poprawę zachowania, wzrost poziomu obowiązkowości oraz poprawę wyników w nauce.

Z uwagi na złożoność problemów w rodzinach dysfunkcyjnych, placówki wsparcia dziennego systematycznie współpracowały z lokalnymi podmiotami, działającymi na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny. W celu zwiększenia skuteczności podejmowanych działań i udzielanego wsparcia współdziałano ze wskazanymi poniżej podmiotami:

- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Bełchatowie.
- Miejskie placówki oświatowe.
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (koordynator pieczy zastępczej, pedagog, psycholog).
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
- Zespół Lecznictwa Środowiskowego.
- Komenda Powiatowej Policji w Bełchatowie.
- Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze w zakresie wsparcia i pomocy rodzinom w przezwyciężaniu problemu przemocy domowej.
- Organizacje pozarządowe, m.in. takie jak:
 - Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN (współpraca w ramach Punktu Konsultacyjnego KARAN dla osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin),

- Stowarzyszenie „MOST” (współpraca w ramach Bełchatowskiego Centrum Profilaktyki i Terapii, świadczącego usługi terapeutyczne oraz działania edukacyjne i socjoterapeutyczne dla młodzieży eksperymentującej i problemowo używającej m.in. alkohol, narkotyki i inne substancje psychoaktywne),
- Stowarzyszenie Abstynenckie Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciel” (współpraca w ramach Klubu Abstynenckiego dla rodzin i osób z problemem uzależnienia do alkoholu, udzielającego wsparcia ze strony terapeuty uzależnień),
- Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej Oddział w Bełchatowie (współpraca w ramach Poradni Życia Rodzinnego i Katolickiego Telefonu Zaufania, świadczących konsultacje dla rodzin i konsultacje indywidualne w zakresie: pomocy
- psychologicznej, przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnieniom, poradnictwa prawnego oraz prowadzących zajęcia terapeutyczne),
- Fundacja Rozwoju Nitka (współpraca w zakresie organizacji zajęć rozwojowych, psychologicznych i poradnictwa pedagogicznego).

Środki zabezpieczone przez Miasto na realizację Programu wydatkowano na funkcjonowanie 3 placówek wsparcia dziennego: „Promyk”, „Arka” oraz „Ster”.

3) Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Organizacje III sektora, będące partnerem samorządu w realizacji zadań na rzecz lokalnej społeczności, stanowią istotny i ważny element w działaniach na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. W 2024 roku podjęte działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, miały przede wszystkim na celu promowanie zdrowego trybu życia, zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. W ramach podejmowanych działań promowano alternatywne formy spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, m.in. pozytywny wypoczynek letni, działania sportowe oraz przedsięwzięcia promujące pozytywne wzorce kibicowania. Ponadto zorganizowano warsztaty podnoszące świadomość dzieci i młodzieży w zakresie zdrowotnych konsekwencji spożywania alkoholu i zażywania innych substancji psychoaktywnych, a także uwikłania w uzależnienia behawioralne. Szczegółowy zakres dofinansowanej z budżetu Miasta, w ramach udzielonej dotacji w trybie otwartego konkursu ofert lub w trybie pozakonkursowym (art.19 a), działalności profilaktycznej podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w ramach Programu, prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 4. Działalność profilaktyczna podejmowana w 2024 roku przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego

Lp.	Nazwa podmiotu	Nazwa zadania
1.	Stowarzyszenie Abstynenckie Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciel”	„Prowadzenie klubu abstynenckiego dla osób i rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu” W ramach zadania, obok warsztatów terapeutycznych, konsultacji psychologicznych dotyczących uzależnień od alkoholu, grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz działań środowiskowych na rzecz integracji rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu (szczegóły na str. 38), zrealizowano: • działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu - 30 spotkań Liczba uczestników zadania: 152 Termin realizacji zadania: styczeń-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 100 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 100 000,00 zł

2.	Stowarzyszenie Abstynenckie Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciół”	„Złot rodzin abstynenckich Tatry 2024” Beneficjenci zadania uczestniczyli w zlocie promującym zdrowy, trzeźwy styl życia z elementami profilaktyki uzależnień i szeroko rozumianej terapii rodzin. W ramach zadania uczestniczący w: - konsultacjach psychologicznych - 20 h - terapii i warsztatach - 40 h - wykładach i prelekcjach - 10 h Liczba uczestników zadania: 25 osób Termin realizacji zadania: marzec - czerwiec Kwota udzielonej dotacji: 10 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 10 000,00 zł
3.	Stowarzyszenie „MOST”	„Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii” W ramach zadania, obok konsultacji indywidualnych i rodzinnych oraz terapii indywidualnej i rodzinnej (szczegóły na str. 34), zrealizowano: • zajęcia warsztatowe - socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży - 15 godz./60 osób • zajęcia informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień - 10 godz./ ok. 30 osób Liczba uczestników zadania: 116 Termin realizacji zadania: styczeń-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 100 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 100 000,00 zł
4.	Stowarzyszenie MOST	„Interdyscyplinarna konferencja profilaktyczno-metodyczna” W ramach zadania zorganizowano konferencję, podczas której omówione zostały podstawowe problemy i potrzeby związane z profilaktyką zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży i rodzin na szczeblu lokalnym, odbyło się siedem prelekcji, pn.: - „Mowa zranionego ciała” - samookaleczenia u dzieci i młodzieży; - nastoletnia depresja; - uzależnienie dzieci i młodzieży od urządzeń elektronicznych; - dziecko w kryzysie suicydalnym; - pomoc psychologiczna dzieciom i młodzieży na pierwszym poziomie referencyjnym; - terapia grupowa młodzieży z doświadczeniem przemocy rówieśniczej; - „Całość to więcej niż suma części” - systemowe spojrzenie na pomoc dzieciom i młodzieży. Celem konferencji była ochrona zdrowia psychicznego, która jest fundamentem dla przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym i podstawowym czynnikiem chroniącym przed uzależnieniami. Liczba uczestników zadania: 105 osób Termin realizacji zadania: październik Kwota udzielonej dotacji: 7 110,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 7 110,00 zł

5.	Fundacja Akademia GKS Bełchatów	„Uzależnieni od sportu” - Zajęcia treningowe w sekcji piłki nożnej i zapasów jako profilaktyka uzależnień poprzez sport Beneficjentami zadania było 352 zawodników grup młodzieżowych Akademii GKS Bełchatów. Szkolenie obejmowało dwie sekcje: piłkarską i zapasniczą. Zorganizowano łącznie 553 jednostki treningowe: w sekcji piłkarskiej - 491 dla 312 zawodników, w sekcji zapasniczej - 62 dla 40 zawodników. Zajęcia były prowadzone w 19 grupach treningowych. W trakcie trwania zadania zawodnicy uczestniczyli w zajęciach treningowych oraz wzięli udział w 179 meczach i turniejach piłkarskich oraz 2 turniejach zapasniczych. Zorganizowano warsztaty profilaktyczne dotyczące uzależnień (10 godzin) dla zawodników Akademii, na których wskazane także zostały alternatywne formy spędzania wolnego czasu oraz omówiono zagrożenia w związku z uzależnieniami. Sprawność fizyczna i umiejętności w zakresie piłki nożnej i zapasów wzrosły u ponad 20% uczestników zadania. Świadomość na temat uzależnień wzrosła u ponad 75% ankietowanych. Liczba uczestników zadania: 352 Termin realizacji zadania: marzec- czerwiec Kwota udzielonej dotacji: 100 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 79 391,75 zł
6.	Klub Sportowy „Grocholice” Bełchatów	„Zdrowy i aktywny styl życia wśród dzieci i młodzieży jako alternatywa dla podejmowania zachowań ryzykownych” Celem zadania było promowanie zachowań prozdrowotnych oraz aktywności fizycznej. Podjęte inicjatywy stanowiły alternatywną formę spędzania czasu wolnego. W ramach zadania zorganizowano następujące działania: treningi w zakresie piłki nożnej (ok. 100 godzin), 27 rozgrywek piłki nożnej, 1 turniej piłkarski oraz 5 spotkań profilaktycznych. Zorganizowano również Piknik Rodzinny. Wzrost sprawności fizycznej wystąpił u 30% uczestników zadania. Wzrost świadomości w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami wystąpił u 32% osób. Liczba uczestników zadania: 200 Termin realizacji zadania: marzec-sierpień Kwota udzielonej dotacji: 15 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 11 178,81 zł
7.	Stowarzyszenie Bastion Bełchatów	„Miasto Bełchatów - na sportowo w trosce o zdrową psychikę” Celem zadania było promowanie zachowań prozdrowotnych oraz aktywności fizycznej. Podjęte inicjatywy stanowiły alternatywną formę spędzania czasu wolnego. W ramach zadania zorganizowano następujące działania: 74 treningi w zakresie piłki nożnej oraz 5 spotkań profilaktycznych. Wzrost sprawności fizycznej wystąpił u 20% uczestników zadania. Wzrost świadomości w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami wystąpił u 100% osób. Liczba uczestników zadania: 20 Termin realizacji zadania: marzec-listopad Kwota udzielonej dotacji: 17 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 17 000,00 zł

8.	Stowarzyszenie Bastion Bełchatów	„Letni wypoczynek z Bastionem” Celem zadania było zorganizowanie letnich zajęć promujących zdrowy styl życia, aktywność fizyczną i profilaktykę. W ramach zadania zorganizowano następujące działania: codzienne 2-godzinne treningi, bieg ulicami miasta i na górę Kamieńsk, ognisko, wyjście do kina, zajęcia cukiernicze, gdzie sami uczestnicy przygotowywali zdrowsze wersje popularnych deserów. Ponadto dzieci codziennie uczestniczyły w jednogodzinnych zajęciach z psychologiem dotyczących zachowań ryzykownych, zostały także zapoznane z mechanizmem powstawania oraz konsekwencjami zdrowotnymi i społecznymi uzależnienia. Przeprowadzone zajęcia w tym obszarze pozwoliły na wzmocnienie w nich przekonania o wartości i jakości życia bez używek. Liczba uczestników zadania: 10 Termin realizacji zadania: czerwiec-sierpień Kwota udzielonej dotacji: 6 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 6 000,00 zł
9.	Związek Strzelecki „Strzelec” J. Piłsudskiego, Jednostka Strzelecka 1001 im. gen. dyw. Janusza Głuchowskiego	„Strzelecki Klub Środowiskowy jako alternatywna forma spędzania czasu wolnego, wspierająca działania mające na celu zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży” W ramach zadania zorganizowano różnego rodzaju przedsięwzięcia, będące alternatywą dla działań ryzykownych. Celem realizacji zadania było wzbogacenie oferty wychowawczej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami poprzez organizację czasu wolnego w formie zajęć edukacyjnych, sportowych, jak również poprzez uczestnictwo w wycieczkach, rekreacyjnych marszach w miejsca historyczne, uroczystościach patriotycznych. Przeprowadzono działania profilaktyczne. Oferta klubu była realizowana w ciągu 16 godzin tygodniowo. Liczba uczestników zadania: 40 Termin realizacji zadania: marzec-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 20 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 20 000,00 zł
10.	Związek Strzelecki „Strzelec” Józefa Piłsudskiego Jednostka Strzelecka 1001 im. gen. dyw. Janusza Głuchowskiego	„Rzędkowicki szlak” - obóz z elementami wspinaczki skalnej W ramach zadania zorganizowano dla dzieci i młodzieży obóz wędrowny Rzędkowice - Jura Krakowsko - Częstochowska wraz z rezerwatem Góry Zborów, na którym kształtowano u beneficjentów zadania intuicyjną zdolność do samoorganizowania, a także przeprowadzono zajęcia sportowe z zakresu ogólnorozwojowego, jak również wspinaczki skałkowej (4 zajęcia). Ponadto zorganizowano cykliczne prelekcje i pogadanki dotyczące profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, promując alternatywne formy spędzania czasu wolnego, bez podejmowania zachowań ryzykownych. Liczba uczestników zadania: 8 Termin realizacji zadania: lipiec-sierpień Kwota udzielonej dotacji: 7 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 7 000,00 zł

11.	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Matki Kościoła i św. Barbary	„Organizacja różnorodnych działań dla dzieci, młodzieży, dorosłych w tym seniorów jako sposób przeciwdziałania zaburzeniom życia rodzinnego w związku z uzależnieniami” W ramach zadania, obok konsultacji psychologicznych i terapeutycznych uzależnień dla osób indywidualnych, małżeństw i rodzin, zorganizowano działania (informacja na str. 34), takie jak: • warsztaty muzyczne, zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży - 40 godz. /20 osób • gimnastykę korekcyjno-kompensacyjną z trenerem personalnym - 81 godz. /44 osoby, • gimnastykę na basenie dla osób dorosłych i seniorów - 134 godz. /50 osób • działania środowiskowe - 4 • Nordic Walking - 53 zajęcia/15 osób Liczba uczestników zadania: 350 Termin realizacji zadania: marzec-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 50 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 50 000,00 zł
12.	Rzymskokatolicka Parafia pw. NMP Matki Kościoła i św. Barbary	„Sercańskie wakacje 2024 sposobem na ochronę dzieci i młodzieży przed uzależnieniami” W ramach zadania zorganizowano kolonie w miejscowości Bukowina Tatrzańska dla dzieci z terenu Miasta Bełchatowa, oferując następujące atrakcje: wjazd kolejką na Gubałówkę, wypoczynek w Termach Chocholowskich, zabawę w Energylandii, wędrowkę do Morskiego Oka, zwiedzanie Zamku Dunajec w Niedzicy, rejs statkiem po Zbiorniku Czorszyńskim, wycieczkę do Zakopanego wraz ze zwiedzaniem Cmentarza Zasłużonych na Pęksowym Brzyzku, Sanktuarium Matki Bożej Fatimskiej na Krzeptówkach. Zorganizowano zabawy integracyjne, konkursy i zajęcia sportowe. Uczestnicy kolonii zostali także zapoznani z mechanizmem powstawania oraz konsekwencjami zdrowotnymi i społecznymi uzależnienia. Liczba uczestników zadania: 40 Termin realizacji zadania: lipiec Kwota udzielonej dotacji: 12 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 12 000,00 zł
13.	Parafia Rzymskokatolicka pw. NMP Matki Kościoła i św. Barbary	„XXXIII Ogólnopolski Złot Rodzin Abstynenckich Tatry 2024 r.” W ramach zadania beneficjenci uczestniczyli w zajęciach na rzecz przeciwdziałania zaburzeniom życia w rodzinie w związku z uzależnieniami, takich jak: - terapeutyczno-psychologicznych, - terapii indywidualnej, - wykładach. Uczestnicy zlotu łącząc wypoczynek z zajęciami, wzmocnili przekonanie o wartości i jakości życia bez używek. Liczba uczestników zadania: 10 osób Termin realizacji zadania: kwiecień - maj Kwota udzielonej dotacji: 8 400,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 8 400,00 zł

14.	Bełchatowski Klub Lekkoatletyczny	„Od zabawy do sportu” W ramach zadania zorganizowano dla dzieci i młodzieży lekkoatletyczne treningi sportowe (482 godziny) oraz zapewniono udział w 8 lekkoatletycznych zawodach sportowych oraz Mistrzostwach Polski. Zorganizowano 5 spotkań z cyklu Czwartki Lekkoatletyczne. Podjęte inicjatywy stanowiły alternatywną formę spędzania czasu wolnego. Ponadto zorganizowano 2 spotkania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom. Uczestnicy zwiększyli swoje umiejętności motoryczne (50%) oraz wiedzę w zakresie skutków zachowań ryzykownych (25%). Liczba uczestników zadania: 60 Termin realizacji zadania: marzec-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 40 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 40 000,00 zł
15.	Uczniowski Klub Sportowy "CZEMPION"	„Stop uzależnieniom - lekkoatletyka jako forma zagospodarowania czasu wolnego” Celem zadania był rozwój sportowy i edukacyjny w zakresie profilaktyki uzależnień dzieci i młodzieży z Bełchatowa. W ramach zadania zorganizowano następujące działania: 194 godziny treningów, udział w 5 zawodach sportowych oraz 10 godzin zajęć profilaktycznych. Wzrost sprawności fizycznej wystąpił u 10% uczestników zadania. Wzrost świadomości w zakresie zagrożeń związanych z uzależnieniami wystąpił u 20% osób. Liczba uczestników zadania: 40 Termin realizacji zadania: marzec-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 20 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 20 000,00 zł
16.	Stowarzyszenie Sympatyków GKS Bełchatów „Torfiorze”	„Organizacja wydarzeń sportowych jako alternatywy dla podejmowania zachowań ryzykownych” W ramach zadania prowadzono lokalny ośrodek „KIBICE RAZEM” - świetlicę dla kibiców GKS Bełchatów, uczestnicy zadania mieli okazję skorzystać z warsztatów z różnych dziedzin. Przeprowadzono 6 wykładów profilaktycznych (nastąpił wzrost świadomości na temat uzależnień o 10%). Prowadzone były regularne zajęcia ogólnorozwojowe (nastąpił wzrost w postawie wobec aktywności fizycznej o 20%). Zorganizowano 5 wydarzeń sportowo-rekreacyjnych: festyn na Dzień Dziecka, Piknik Rodzinny, Bełchatowski Dzień Sportu, mini turniej FIFA i turniej sekcji zapaśniczej. Liczba uczestników zadania: 2 000 Termin realizacji zadania: kwiecień-grudzień Kwota udzielonej dotacji: 60 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 60 000,00 zł

17.	Parafia pw. Zesłania Ducha Świętego	„Budowanie wolności poprzez sport i rekreację - wakacje 2024” W ramach zadania zorganizowano wyjazd jako formę spędzania czasu wolnego promującego wypoczynek bez używek, ale również bez wszelkich urządzeń elektronicznych. Dzieci uczestniczyły w wyjeździe o charakterze wypoczynkowo-sportowym do Energylandii - parku rozrywki w Zatorze. Wypoczynek zaowocował wypracowaniem pożądanых postaw prozdrowotnych, co w dalszej kolejności pozwoliło kształtować prawidłowe relacje rodzinne oraz spędzać wolny czas bez podejmowania zachowań ryzykownych. Liczba uczestników zadania: 37 Termin realizacji zadania: lipiec-sierpień Kwota udzielonej dotacji: 3 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 3 000,00 zł
18.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Łódzka Hufiec REDUTA	„Harcerskie lato 2024” Wypoczynek został zorganizowany w Rusinowie i w Rozewiu. Uczestnikami obozów profilaktycznych byli m.in. dzieci i młodzież z rodzin alkoholowych oraz dotkniętych przemocą domową. Zorganizowano szereg działań profilaktycznych, które oparto na pięciu autorskich programach, pn.: • „Mam świadomy wybór” - kształtowanie świadomości i postaw w zakresie problematyki uzależnień, pracy nad swoimi słabościami i asertywnością oraz podejmowanie właściwych decyzji, sposoby rozwiązywania trudnych sytuacji. • „Gdzie nogi poniosą” - zaproponowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego jako alternatywy dla zachowań ryzykownych. • „Harcerzem być to piękna sprawa” - nauka życia „po harcersku”, przeprowadzenie pionierki obozowej, tj. budowanie placu apelowego, rozkładanie namiotów, prycz i płotu oraz poznawanie różnych technik harcerskich ułatwiających funkcjonowanie w terenie otwartym. • „Obóz na zdrowo” - wykorzystanie harcerskich zwyczajów do kształtowania prawidłowych postaw, tj. odpowiedzialności oraz tych sprzyjających zdrowiu, tzn. wolnych od nałogów. • „Historia pomorskich żołnierzy” - pielęgnowanie polskiej tradycji, jej upowszechnianie, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej poprzez edukację patriotyczną. Liczba uczestników zadania: 180 Termin realizacji zadania: lipiec-sierpień Kwota udzielonej dotacji: 17 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 17 000,00 zł
19.	Fundacja Rozwoju Nitka	„Wspólnie działamy V edycja” W ramach zorganizowanych półkolonii dzieci uczestniczyły w różnorodnych zabawach animacyjnych oraz zajęciach tematycznych: prozdrowotnych, plastycznych, naukowo-eksperymentalnych, z programowania i robotyki. Cyk zajęć miał na celu wzmocnienie poczucia mocy, sprawstwa i własnej wartości uczestników półkolonii, postaw asertywnych wobec zachowań ryzykownych. Przeprowadzono 24 godzin zajęć.

		Liczba uczestników zadania: 15 Termin realizacji zadania: sierpień Kwota udzielonej dotacji: 5 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 5 000,00 zł
20.	Fundacja Rozwoju Nitka	„Więcej niż Pasja !” W ramach zadania zorganizowano w bełchatowskich szkołach i przedszkolach kreatywne warsztaty artystyczne, tj. las w słoiku, świąteczne ozdoby na okno, jajka zdobione quillingiem oraz warsztaty taneczne i zajęcia w zakresie sztuk walki - łącznie zorganizowano 32 warsztaty. Zajęcia prowadzono w oparciu o zasady zdrowego trybu życia (bez używek) oraz przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w kontekście jednostki i grupy. Liczba uczestników zadania: 600 osób Termin realizacji zadania: luty-kwiecień Kwota udzielonej dotacji: 10 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 10 000,00 zł
21.	Fundacja Rozwoju Nitka	„Wspólnie przeciwdziałamy uzależnieniom” W ramach zadania zorganizowano piknik rodzinny, którego celem było budowanie zdrowych relacji, integracja i wspólna zabawa rodzin poprzez udział w warsztatach, konkursach, animacjach. Podczas pikniku przeprowadzono konsultacje ze specjalistami na temat pracy z emocjami, co wpisuje się w proces profilaktyki uzależnień. Liczba uczestników zadania: 600 osób Termin realizacji zadania: maj Kwota udzielonej dotacji: 3 250,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 3 114,23 zł
22.	Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej oddział w Bełchatowie	„MARSZ DLA ŻYCIA I RODZINY połączony z festynem rodzinnym” Uczestnikami zadania byli mieszkańcy Bełchatowa. Celem zadania było wskazanie rodziny jako najwyższego, podstawowego ogniwa życia. Poprzez propagowanie spędzanie czasu aktywnego, zdrowego trybu życia wolnego od nałogów wśród rodzin, dzieci i małżeństw wzmocniono więzi, relacje wewnątrz rodziny i społeczności lokalnej. Liczba uczestników zadania: 300 osób Termin realizacji zadania: czerwiec - lipiec Kwota udzielonej dotacji: 5 000,00 zł Wykonanie na koniec grudnia 2024 r.: 5 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne Wydziału Spraw Społecznych UMB

4) Straż Miejska w Bełchatowie

Straż Miejska działa w oparciu o ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 roku o strażach gminnych, która nakłada na tę formację podstawowy zakres zadań. Jednym z nich jest „inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym”. Zagadnienie przestępczości związanej z uzależnieniami oraz ochroną, zwłaszcza dzieci i młodzieży szkolnej, przed zagrożeniem narkotykami i dopalaczami, a także spożywaniem alkoholu jest jednym z priorytetów działania Straży Miejskiej w Bełchatowie. Swoje działania służby te koncentrują

przede wszystkim na aktywnej i szeroko zakrojonej prewencji (np. w miejscu spożycia alkoholu czy zażywania innych substancji psychoaktywnych) oraz programach profilaktycznych realizowanych w szkołach.

W roku sprawozdawczym zrealizowano szeroko zakrojony program profilaktyczny w placówkach oświatowych, w ramach Zespołu ds. Nieletnich i Profilaktyki Szkolnej Straży Miejskiej. Systematyczność jego prowadzenia pozwoliła osiągać takie cele, jak:

- ochrona ucznia przed agresją, uzależnieniami, które spowalniają lub zakłócają jego rozwój.
- zapobieganie patologiom, takim jak: agresja, przemoc, uzależnienia i właściwe reagowanie w chwili pojawienia się ich na terenie szkoły czy w środowisku lokalnym.
- zwiększenie świadomości uczniów, nauczycieli, rodziców o szkodliwości używek i innych ryzykownych zachowań.

Profilaktyka obejmowała działania zmierzające do ochrony dzieci i młodzieży przed wpływem czynników destrukcyjnych, zakłócających prawidłowy rozwój oraz udzielania wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej zrealizowano następujące działania profilaktyczne, w których uczestniczyło:

- ✓ „Chemiczna pułapka - narkotyki i dopalacze” - 1160 osób - 29 klas - uczniowie szkół ponadpodstawowych,
- ✓ „Zagrożenia dla młodzieży (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze)” - 266 osób - 11 klas - uczniowie szkół podstawowych,

5) Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie

W 2024 r. funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji (KPP) w Bełchatowie podjęli szereg działań mających na celu ograniczenie zagrożeń jakim są uzależnienia. W trakcie realizacji działania pn. „Cool żyję, a alkoholu nie piję” przeprowadzono 7 spotkań, w których udział wzięło 254 dzieci i młodzieży, 4 spotkania dla kadry pedagogicznej - 65 osób oraz 1 spotkanie dla rodziców - 30 osób. Dodatkowo w ramach działania „Wpływ alkoholu na życie człowieka” zorganizowano 3 spotkania dla uczniów - 68 osób oraz spotkania z pedagogami. Podczas zajęć z małoletnimi wykorzystane zostały różne materiały edukacyjne, m.in. KPP dysponuje walizką edukacyjną zawierającą atrapy środków odurzających, omawiano zdrowotne, społeczne oraz prawne konsekwencje używania substancji psychoaktywnych. Oprócz tego na stronie internetowej Komendy Powiatowej Policji na bieżąco zamieszczane były artykuły informujące i edukujące w zakresie zdrowotnych, społecznych i prawnych konsekwencji spożywania alkoholu i zażywania narkotyków.

O skali problemu dotyczącego przestępstw popełnianych w związku z uzależnieniami na terenie powiatu bełchatowskiego w 2024 roku informują statystyki przedstawione przez Komendę Powiatową Policji w Bełchatowie.

Tabela nr 5. Przestępstwa popełniane w związku z uzależnieniami na terenie powiatu bełchatowskiego w 2024 roku, ze szczególnym uwzględnieniem narkotyków

Wyszczególnienie	alkohol	narkotyki
Liczba osób podejrzanych o posiadanie narkotyków	-	53
Liczba osób podejrzanych o posiadanie alkoholu lub narkotyków przez osoby nieletnie poniżej 17. roku życia	-	1
Liczba spraw skierowanych do prokuratury oraz sądów rodzinnych	-	Prokuratura - 46 Sąd - 1
Ilość i asortyment skonfiskowanych środków odurzających - marihuana	-	8053,30 g
Ilość i asortyment skonfiskowanych środków odurzających - amfetamina	-	0
Liczba zatrzymanych osób pod wpływem alkoholu bądź narkotyków w ruchu drogowym	84	-
Liczba osób, które w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej udzielały innym środków odurzających lub substancji psychotropowej	-	1

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Bełchatowie

PROWADZENIE KAMPANII EDUKACYJNYCH

W ramach działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej podmioty zaangażowane w realizację Programu prowadziły w 2024 roku szereg kampanii edukacyjnych, dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy domowej oraz zdrowego trybu życia.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego zaktualizował ulotkę o przeciwdziałaniu przemocy domowej „Stop przemocy” - wydano 300 sztuk. Ulotka zawierała aktualne informacje o instytucjach na terenie Bełchatowa, zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Dystrybucji ulotki dokonano podczas:

- spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych - osobom doznającym przemocy oraz stosującym przemoc, przedstawicielom instytucji wchodzącym w skład grup,
- spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego, członkom zespołu.

Ponadto podczas spotkań grup, osobom uwikłanym w przemoc wydano następujące broszury:

- „Procedura „Niebieskie Karty” i inne przepisy prawne. Jak mogą mi pomóc ochronić się przed przemocą”,
- „Przemoc w rodzinie - Poradnik dla osób doznających przemocy w rodzinie”,
- „Stop przemocy w rodzinie - Niebieska Karta od A do Z”,
- „Przemoc seksualna wobec dzieci - informator dla rodziców i opiekunów”,
- „Czy to, co robię to przemoc? Informator”,
- „Przemoc domowa i alkohol”,
- „Sytuacja dziecka w rodzinie z problemem przemocy”,
- „Pomóż, bo możesz. Przemoc wobec dzieci”,
- „Reaguj na przemoc”,
- „Stop przemocy wobec osób starszych. Mamy prawo do normalnego życia”,
- „Jestem świadkiem przemocy - co robić”,
- „Przemoc - dzieci”,
- „Przemoc - młodzież”,
- „Przemoc to niemoc. Kocham. Nie biję!”,
- „Nie jesteś sam z przemocą”.

W 2024 r. rozdyskrebowano 1 330 sztuk materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy, w postaci ulotek, plakatów, informatorów i artykułów prasowych.

Ponadto szereg materiałów informacyjno-edukacyjnych, dotyczących zjawiska przemocy domowej oraz uzależnień behawioralnych, uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz informacji o instytucjach i specjalistach, gdzie można uzyskać kompleksową pomoc będąc w kryzysie, zostało zamieszczonych w gablotach informacyjnych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej, tj. w siedzibie: MOPS, Sądu Rejonowego w Bełchatowie, Prokuratury Rejonowej w Bełchatowie, Komendy Powiatowej Policji w Bełchatowie, organizacji pozarządowych oraz placówek oświatowych. Materiały o tej tematyce także umieszczono na stronach internetowych tych podmiotów.

W roku sprawozdawczym Miasto uczestniczyło w **Kampanii Dzieciństwo bez Przemocy** w dniach 08.10 - 19.11.2024 r. Udział w kampanii wzięły wskazane poniżej podmioty publiczne z terenu Bełchatowa, które podjęły następujące działania:

- biblioteka - przeprowadzono tematyczne lekcje biblioteczne, natomiast ostatniego dnia kampanii podświetlono budynek na czerwono.
- Miejskie Centrum Kultury - zamieściło na swojej stronie internetowej i profilu w mediach społecznościowych grafikę BIERZEMY UDZIAŁ W KAMPANII DZIECIŃSTWO BEZ PRZEMOCY, 19 listopada 2024 r. podświetlono zewnętrzną ścianę budynku MCK PGE Giganty Mocy, a fotografię z podświetlonym budynkiem zamieszczono na profilu na Facebooku.
- Przedszkole Samorządowe nr 2 - 8 października umieściło na internetowej stronie przedszkola oraz na portalu społecznościowym informacje o włączeniu się w kampanię. W okresie trwania kampanii przeprowadzono zajęcia edukacyjne wg scenariusza zaproponowanego przez organizatora - Fundację Dajemy Dzieciom Siłę - „Chrońmy dzieci - scenariusz zajęć dla dzieci

w wieku przedszkolnym z zakresu profilaktyki przemocy i wykorzystywania seksualnego”, 19 listopada, na zakończenie akcji, podświetlono sale w budynku na czerwono.

- Przedszkole Samorządowe nr 5 - przeprowadzono cykl zajęć edukacyjnych oparty na sześciu scenariuszach pt.: „Chronimy dzieci”, które poświęcone były tematowi przemocy wobec dzieci i sposobom im przeciwdziałania. Ponadto zostały zamieszczone informacje na stronie internetowej oraz plakaty o trwającej kampanii. Przedszkole zostało podświetlone na czerwono w dzień finału.
- Przedszkole Samorządowe nr 7 im. Krasnala Hałabały - przeprowadzono warsztaty w oparciu o projekcję filmu pt. „Gadki z psem”, które pozwoliły na rozwijanie umiejętności rozpoznawania trudnych i niebezpiecznych sytuacji oraz właściwego reagowania na nie. W „Kąciku rodzica” umieszczono materiały informacyjne dotyczące kampanii. Na znak solidarności z ideą kampanii przedszkole zostało podświetlone na kolor czerwony.
- Przedszkole Samorządowe nr 4 w Bełchatowie - przeprowadzono cykl spotkań, pogadanek, prezentacji, zajęć profilaktycznych w ramach współpracy ze Strażą Miejską w Bełchatowie pn. „Bezpieczeństwo dziecka w kontaktach z osobami dorosłymi” oraz warsztaty w oparciu o projekcję filmu pt. „Gadki z psem”. Budynek przedszkola podświetlono w dniu 19.11.2024 r. na kolor czerwony.
- Przedszkole Samorządowe nr 8 im. „Bajkowy Zakątek” - przygotowano broszurę dla rodziców związaną z tematyką przemocy, odbyła się projekcja filmu edukacyjnego pt. „Gadki z psem” oraz pogadanka na temat filmu, podświetlono budynek przedszkola na kolor czerwony w dniu podsumowującym kampanię.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 - przygotowano gazetki ściennie nt. Międzynarodowego Dnia bez Przemocy, wystawy zdjęć uczniów zatytułowane „Szczęśliwe dziecko”, w szkole rozprowadzone zostały ulotki związane z kampanią. Na stronie szkoły i na Facebooku pojawiały się informacje związane z kampanią. Szkoła została rozświetlona na czerwono.
- Szkoła Podstawowa Nr 4 - przeprowadzono zajęcia wychowawczo-profilaktyczne, poruszające problematykę przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy oraz przemocy domowej. Odbyły się „Gadki z psem” - zajęcia z zakresu profilaktyki wykorzystywania seksualnego, zrealizowane wśród uczniów klasy II oraz III. Odbyła się konferencja skierowana do rodziców pn. „Kreatywne, zdrowe psychicznie i fizycznie pokolenie Polaków” oraz promocja kampanii na stronie oraz Facebooku.
- Szkoła Podstawowa Nr 8 - przeprowadzono akcję profilaktyczną „Pełni mocy bez przemocy” . Przygotowano informacje na temat kampanii. Uczniowie wzięli udział w lekcjach online udostępnionych przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz lekcjach prowadzonych przez nauczycieli, zgodnie ze scenariuszami, które były dostępne na stronie internetowej fundacji. Finałem kampanii było wypuszczenie czerwonych baloników do nieba oraz marsz całej społeczności szkolnej z transparentami eksponującymi hasła przeciwdziałające przemocy i krzywdzeniu dzieci, podczas którego społeczność szkolna ubrała się na kolor czerwony.
- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 w Bełchatowie - dnia 19 listopada 2024 r. o godzinie 17.00 budynek szkoły został podświetlony na czerwono jako symbol jedności z osobami doznającymi przemocy domowej. Przeprowadzono szereg zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Szkoła Podstawowa nr 13 - przeprowadzono przez nauczycieli 15 lekcji online dla uczniów klas 0-VIII, m.in.: „Sieciaki mają moc, czyli o sztuce doceniania”, „Moje ciało jest moje”. W grupach wiekowych zrealizowano odpowiednie dla wieku i potrzeb tematy: Sieciakowa lekcja: Internet bez Przemocy!, Dopamina - jak budować dobre relacje rówieśnicze, a stawiać granice w tych toksycznych? , Przemoc? Dowiedz się, jak reagować i jak telefon zaufania może Ci pomóc. Podczas finału odbyły się różnorodne wydarzenia edukacyjne, takie jak prelekcje, warsztaty, konkursy plastyczne i wystawy, które miały na celu nie tylko informowanie o tym, jak rozpoznać oznaki przemocy, ale także promowanie bezpiecznych i wspierających środowisk wychowawczych. Budynek szkoły został rozświetlony na czerwono.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie - w dniu finału budynek Ośrodka został podświetlony na czerwono. Przeprowadzono szkolenie pn. „Uważne rodzicielstwo bez przemocy”. W świetlicy Socjoterapeutycznej „Ster” oraz Środowiskowej „Promyk” przeprowadzono 4 zajęcia w ramach kampanii, m.in. „Gadki z psem”, „Chronimy dzieci - mówię głośno na co się nie zgadzam”, „O hejcie i samokontroli”. W holu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Staszica 18 w Bełchatowie, w ramach kampanii, prezentowane były prace plastyczne związane z tematem kampanii przygotowane przez dzieci z obu świetlic.

Mając na uwadze przeciwdziałanie sprzedaży alkoholu niezgodnie z prawem, w szczególności osobom nieletnim oraz nietrzeźwym, systematycznie prowadzono kontrole placówek handlujących alkoholem w ramach działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA). Art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przewiduje możliwość dokonywania przez członków Komisji kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, ale tylko na podstawie upoważnienia organu zezwalającego, jako formę delegowania jego kompetencji. Kontroli podlegają wszystkie podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży. Kontrole przeprowadzali członkowie MKRPA wspólnie ze Strażą Miejską. Zakres kontroli obejmował przestrzeganie warunków ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 r. Zespół ds. Kontroli Warunków Sprzedaży i Podawania Napojów Alkoholowych MKRPA dokonał 18 przedmiotowych kontroli. Natomiast w związku Uchwałą Nr XLIX/459/18 Rady Miejskiej w Bełchatowie w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Bełchatowa miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, dokonano 23 pomiarów odległości w celu zbadania zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w Bełchatowie z przedmiotową uchwałą. Wszystkie wydane opinie były pozytywne.

II. POMOC I WSPARCIE SPECJALISTYCZNE DLA RODZIN DYSFUNKCYJNYCH I OSÓB, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTKNIĘTYCH PROBLEMEM UZALEŻNIENIA I PRZEMOCY

W celu wzmocnienia stabilności rodziny dysfunkcyjnej oraz udzielania pomocy osobom z problemem uzależnienia czy też uwikłanym w przemoc, Miasto zapewniało w 2024 roku dostęp w ramach Programu do różnych form bezpłatnej pomocy specjalistycznej w zakresie konsultacji i poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, mediacyjnego, prawnego, z zakresu uzależnień oraz grup wsparcia. Realizatorem oferty pomocowej był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Dzięki środkom otrzymanym z budżetu Miasta w ramach Programu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczył poradnictwo specjalistyczne w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego w zakresie: pomocy prawnej, psychologicznej oraz dotyczące przemocy domowej i uzależnień. Pomoc skierowana była do osób dorosłych, dzieci i młodzieży z terenu miasta Bełchatowa. Udzielono 367 porad indywidualnych, w tym:

- 145 porad prawnych z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego,
- 69 porad z zakresu uzależnienia, osobom z uzależnionym i współuzależnionym,
- 153 konsultacji psychologicznych w zakresie problemów wychowawczych, konfliktów rodzinnych, kryzysów małżeńskich.

W ramach działań ZPS przeprowadzono również zajęcia pn. „Szkoła dla rodziców”. Zorganizowano spotkania z psychologiem dla 11 rodziców z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

W celu przeciwdziałania przemocy domowej, w ramach oferty pomocowej MOPS, rodziny z problemem uzależnienia czy też uwikłane w przemoc skorzystały z porad i konsultacji pedagoga-specjalisty ds. pracy z osobami stosującymi przemoc. Łącznie udzielił on 76 porad i konsultacji 25 osobom stosującym przemoc w rodzinach, które zostały objęte procedurą „Niebieskie Karty”. Ponadto specjalista ten przeprowadził 13 konsultacji z pracownikami Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy MOPS, w sprawach dotyczących rodzin z problemem przemocy.

Pracownicy MOPS - psycholog oraz specjalista pracy socjalnej prowadzili również w ciągu roku grupę radzenia sobie z przemocą pn. „Azymut”, w ramach której pomocą objęto 12 kobiet doznających przemocy domowej w trakcie 30 trzygodzinnych sesji. Grupa oferowała wsparcie w sposób anonimowy i zapewniający bezpieczeństwo.

Szczególnym wsparciem objęte zostały rodziny w kryzysie, korzystające z pomocy MOPS a borykające się z wieloma złożonymi problemami, m.in. takimi jak: trudności opiekuńczo-wychowawcze, wielopłaszczyznowe skonfliktowanie członków rodziny, uzależnienia oraz przemoc. Pomoc dla tej grupy odbiorców świadczone w ramach zadania pn. „Wsparcie dla rodzin w kryzysie” poprzez działania mediacyjne prowadzone przez wykwalifikowanego mediatora. Łącznie przeprowadzono 5 jednogodzinnych sesji.

Ponadto w MOPS prowadzono również w roku ubiegłym działania profilaktyczne na rzecz seniorów mających problemy z nadużywaniem alkoholu w ramach zadania pn. „Profilaktyka dla seniora”. W roku sprawozdawczym odbyły się 2 prelekcje edukacyjne w zakresie rozwoju osobistego i wspierania relacji międzyludzkich prowadzone przez coacha w specjalności „Lifecoaching” oraz 4 warsztaty rozwojowe „Moje myśli - jako impuls do działania i niedziałania” z terapeutą Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (TSR) i Arte-Terapii oraz warsztaty rozwojowe.

Obok specjalistów skupionych przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bełchatowie, bezpłatne formy poradnictwa specjalistycznego dla rodzin niewydolnych wychowawczo z problemem uzależnień czy przemocy domowej, zostały także zorganizowane przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego. Profesjonalną pomoc podmioty te prowadziły w ramach środków przekazanych na realizację Programu przez Miasto, w zakresie wskazanym w poniższej tabeli.

Tabela 6. Specjalistyczna oferta pomocowa świadczona w 2024 roku przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na rzecz osób i rodzin w kryzysie

Podmiot	Liczba porad/osób/godzin
Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Łódzkiej Oddział w Bełchatowie	- porady psychologiczne - 237 godz. - porady w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom - 237 godz. - porady pedagogiczne - 93 godz. - porady w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej - 93 godz. - porady prawne - 195 godz. - katolicki telefon zaufania - 303 porady
Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN”	- spotkania pierwszego kontaktu -15 godz./33 osoby - interwencje kryzysowe - 20 godz./29 osób - grupa wsparcia dla rodzin osób uzależnionych - 65 godz./25 osób - zajęcia informacyjno - edukacyjne - 7 godz./17 osób - warsztaty umiejętności dla osób współuzależnionych - 14 godz./16 osób
Stowarzyszenie „MOST”	- konsultacje indywidualne i rodzinne - 328 godz./62 osoby - terapia indywidualna i rodzinna - 181 godz./12 osób
Parafia pw. NMP Matki Kościoła i św. Barbary	- konsultacje psychologiczne i terapeutyczne dla osób indywidualnych, małżeństw i rodzin - 64 godz./32 osoby

Źródło: Zbiory własne podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego

Wskazana w powyższej tabeli pomoc specjalistyczna, była realizowana w ramach punktów poradnictwa i wsparcia, zorganizowanych przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, takich jak:

- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych, w ramach którego odbywały się spotkania grupy wsparcia i pierwszego kontaktu, świadczone poradnictwo rodzinne, porady prawne i indywidualne poradnictwo.
- Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii, w ramach którego realizowano konsultacje rodzinne i indywidualne w zakresie uzależnień, poradnictwo prawne, usługi terapeutyczne oraz działania edukacyjne i socjoterapeutyczne dla młodzieży eksperymentującej i problemowo używającej alkoholu, narkotyków w tym również tzw. „dopalaczy”.
- Poradnia Życia Rodzinnego i Telefon zaufania dla osób z problemami uzależnień i przemocy domowej, gdzie prowadzono wsparcie oraz specjalistyczne poradnictwo, m.in.: prawne, psychologiczne, rodzinne, pedagogiczne oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i uzależnieniom.
- Sercański Ośrodek Wspierania Rodzin.

W celu ograniczania wpływu ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, uzależnień od tych substancji, a także uzależnień behawioralnych na funkcjonowanie rodziny, w 2024 roku działania podejmowały również Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W roku sprawozdawczym odbyło się sześć posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, zostało powołanych 98 grup diagnostyczno-pomocowych, w ramach których odbyły się 373 spotkania. W ramach interdyscyplinarnej współpracy służb zaangażowanych w realizację procedury „Niebieskie Karty”, podjęto szereg działań wobec osób stosujących przemoc celem jej zatrzymania, w tym prowadzono działania wobec osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu, środków psychoaktywnych lub uwikłanych w uzależnienia behawioralne, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela nr 7. Liczba osób stosujących przemoc skierowanych do MKRPA oraz objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi, interwencyjnymi i prawnymi w 2024 roku

Forma działania	Liczba sprawców przemocy
Skierowanie przez grupę diagnostyczno-pomocową na leczenie odwykowe lub do	• liczba osób skierowanych do MKRPA - 15 • liczba osób, które ukończyły leczenie odwykowe - 2

Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA)	
Skierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	• liczba osób motywowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym przez grupę diagnostyczno-pomocową - 125, w tym zmotywowano 5 • liczba osób skierowanych przez grupę diagnostyczno-pomocową - 1 • liczba osób skierowanych przez sąd do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych - 12 • liczba osób, które przystąpiły do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym - 0 • liczba osób, które ukończyły program - 0
Działania interwencyjne i prawne wobec osób stosujących przemoc	• liczba osób zatrzymanych w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych z art. 15A ustawy o policji - 37 • liczba wydanych nakazów opuszczenia mieszkania, zakazów zbliżania - 42 • liczba osób skazanych za znęcanie się nad rodziną - 20

Źródło: Sprawozdanie za 2024 rok z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bełchatowa na lata 2024-2030.

W 2024 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 142 formularze „Niebieskie Karty-A”, dotyczące 113 rodzin, w tym 98 nowych rodzin, 11 rodzin z 2023 roku i 4 rodzin z 2023 roku, w których prowadzony był monitoring po zakończeniu procedury. Ponadto w 2024 r. prowadzono również 79 procedur „Niebieskie Karty” z 2023 roku, w związku z czym aktywnych procedur w roku sprawozdawczym było łącznie 221, a prowadzono je w 213 rodzinach. Należy podkreślić, iż w przypadku 90 procedur „Niebieskie Karty” ze 142 wszczętych w roku ubiegłym, osoby stosujące przemoc były pod wpływem alkoholu i/lub środków psychoaktywnych, w tym pod wpływem alkoholu - 87 osób, a środków psychoaktywnych - 3 osoby.

III. REALIZACJA PROGRAMU W OBSZARZE OGRANICZENIA SZKÓD ZDROWOTNYCH I SPOŁECZNYCH

Znaczącą rolę w ograniczaniu szkód zdrowotnych, psychologicznych czy społecznych wynikających z używania alkoholu odgrywa Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), której działania skupione są na motywowaniu i kierowaniu uzależnionych od alkoholu członków rodzin do podjęcia leczenia. Proces „wychodzenia z uzależnienia” jest jednym z trudniejszych problemów do rozwiązania w rodzinie. Wymaga bowiem dużej motywacji osoby uzależnionej do pracy nad poczuciem własnej wartości, asertywności i wypracowania nowych metod radzenia sobie ze stresem. W 2024 r. do MKRPA wpłynęło 60 wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, w tym 13 wniosków dotyczących kobiet oraz 47 - dotyczących mężczyzn. Odbłyło się 12 planowanych posiedzeń Komisji oraz 2 dodatkowe, na które wezwano 179 osób, w tym 59 osób po raz pierwszy. Na posiedzenia stawilo się 106 osób, w tym 65 osób zadeklarowało podjęcie dobrowolnego leczenia odwykowego. Jednak gdy leczenie nie przebiega prawidłowo lub dana osoba nie zgłasza się na spotkania z MKRPA, powoduje to skierowanie sprawy do sądu. W 2024 roku MKRPA skierowała 24 wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Część spraw jest w toku. Członkowie Zespołu ds. Kontaktów z Sądem w 2024 roku uczestniczyli w 22 posiedzeniach Sądu Rejonowego w Bełchatowie, dotyczących 19 spraw. W 6 sprawach sąd wydał postanowienie o obowiązku leczenia odwykowego stacjonarnego wraz z nadzorem kuratora, w 9 sprawach wydano postanowienie o obowiązku leczenia odwykowego ambulatoryjnego (niestacjonarnego) wraz z nadzorem kuratora, 2 sprawy zostały oddalone, 2 sprawy zostały umorzone, w jednym przypadku sprawa została odroczone. Ponadto w 2024 roku wydanych zostało 21 opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób kierowanych na badanie przez Zespół Motywujący MKRPA, w ramach zawartej umowy z biegłym w przedmiocie uzależnienia od alkoholu - panem Sławomirem Wolniakiem, wykonującym działalność leczniczą pod nazwą: Prywatny Specjalistyczny Gabinet Psychiatryczny w Bełchatowie. Natomiast przez biegłych sądowych, takich opinii wydano w liczbie 8. Komisja funkcjonowała i pracowała w ramach środków przeznaczonych na realizację Programu przez Miasto.

W celu podjęcia leczenia odwykowego osoby uzależnione kierowano w 2024 roku do Poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia (PTUiWA) w Szpitalu Wojewódzkim w Bełchatowie oraz Poradni Leczenia Uzależnień - WOLMED. Placówki te obejmują leczeniem osoby uzależnione od alkoholu z rozpoznaniem F10, osoby z rozpoznaniem F19 + F10 (politoksykomania - alkoholizm i narkomania jednocześnie) oraz osoby z rozpoznaniem F63 - uzależnienia behawioralne, z tym że podmiot prowadzony przez szpital nie realizuje działań na rzecz osób uzależnionych wyłącznie od narkotyków. W związku z tym, aby podjąć terapię z uwagi na uzależnienie dotyczące tylko narkotyków, osoby borykające się z tym problemem uzależnienia kierowano do specjalistycznych placówek na terenie woj. łódzkiego bądź na terenie kraju. Wykazy placówek były dostępne w ww. poradniach i Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych oraz w Urzędzie Miasta Bełchatowa.

Wskazane powyżej placówki, w ramach prowadzonej działalności, zapewniały opiekę dla pacjentów:

- w podstawowym, ponadpodstawowym oraz pogłębionym programie terapii,
- po intensywnym programie terapii w Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu.

Zakres świadczeń realizowanych przez placówki był następujący:

- realizacja programów psychoterapii dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych,
- udzielanie pełnego zakresu indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych,
- prowadzenie działań konsultacyjno-edukacyjnych dla członków rodzin,
- udzielanie świadczeń terapeutycznych,
- wspieranie działań placówek podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji,
- udzielanie konsultacji lekarzom,
- współpraca z grupami samopomocowymi dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

W 2024 roku podmioty te prowadziły terapię oraz poradnictwo i konsultacje dla osób z problemem uzależnienia, co prezentują poniższe tabele.

Tabela nr 8. Liczba osób zgłaszających się do Poradni terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia w 2024 roku na terapię uzależnień

Lp.	Wyszczególnienie	alkohol	narkotyki + alkohol	uzależnienia behawioralne
1.	Osoby zgłaszające się na terapię	149	29	2
2.	Osoby zgłaszające się na terapię po raz pierwszy	90	14	0
3.	Płeć zgłaszających się osób	K - 34, M - 115	K - 7, M - 22	K - 0, M - 2
4.	Rozpoznanie (uwzględnienie uzależnienia)	F10.2	F19.2	F63.0
5.	Osoby, które ukończyły terapię z podziałem na wiek i płeć	K - 9 (18-40 lat), K-15 (40 i więcej) M - 14 (18 - 40 lat) M - 56 (40 i więcej)	K - 4 (18-40 lat) K - 0 (40 i więcej) M - 6 (18-40 lat) M - 5 (40 i więcej)	M - 2 (18-40 lat)

Źródło: Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie

Tabela nr 9. Liczba porad i konsultacji udzielanych osobom z problemem uzależnienia, liczba osób przyjętych, zatrudnionych i czas oczekiwania na przyjęcie w 2024 roku - PTUiWA

Lp.	Wyszczególnienie		alkohol	narkotyki + alkohol	uzależnienia behawioralne
1.	Porady i konsultacje udzielone osobom z problemem uzależnień	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - program dla uzależnionych	W poradni prowadzone są sesje psychoterapii w ramach programu		
2.	Osoby przyjęte	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - program dla uzależnionych	149	29	2
3.	Osoby zatrudnione zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	lekarze	1		
		terapeuci i instruktorzy	5		
		Inne osoby	-		
4.	Liczba dni, które osoba z problemem uzależnienia musi czekać w kolejce na rozpoczęcie terapii (średnia wartość miesięczna)	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - program dla uzależnionych	1-2 tygodnie	2-30 tygodnie	1-2 tygodnie

Źródło: Szpital Wojewódzki im. Jana Pawła II w Bełchatowie

Tabela nr 10. Liczba osób zgłaszających się do Poradni Leczenia Uzależnień (WOLMED) w 2024 roku na terapię uzależnień

Lp.	Wyszczególnienie	alkohol	narkotyki + alkohol	uzależnienia behawioralne
1.	Osoby zgłaszające się na terapię	214	46	13
2.	Osoby zgłaszające się na terapię po raz pierwszy	62	14	5

3.	Płeć zgłaszających się osób	K - 56, M - 158	K - 11, M - 35	K - 6, M - 7
4.	Rozpoznanie (uwzględnienie uzależnienia)	F10/F10.2	F12/F13/F19	F63.0
5.	Osoby, które ukończyły terapię z podziałem na wiek	Kontynuacja terapii w 2025 roku		

Źródło: WOLMED - PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ w Bełchatowie

Tabela nr 11. Liczba porad i konsultacji udzielanych osobom z problemem uzależnienia, liczba osób przyjętych, zatrudnionych i czas oczekiwania na przyjęcie w 2024 roku - Poradnia Leczenia Uzależnień (WOLMED)

Lp.	Wyszczególnienie		alkohol	narkotyki + alkohol	uzależnienia behawioralne
1.	Porady i konsultacje udzielone osobom z problemem uzależnień	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - program dla uzależnionych	1 745	8	77
2.	Osoby przyjęte	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - program dla uzależnionych	123	2	12
3.	Osoby zatrudnione w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień	lekarze	3		
		terapeuci i instruktorzy	7		
		Inne osoby	1		
4.	Liczba dni, które osoba z problemem uzależnienia musi czekać w kolejce na rozpoczęcie terapii (średnia wartość miesięczna)	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia - program dla uzależnionych	7 dni		

Źródło: WOLMED - PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ w Bełchatowie

W celu ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień, w 2024 roku zostały również podjęte działania dotyczące postrehabilitacji, skierowane do osób po ukończonym procesie leczenia, a także osób pozostających w trakcie leczenia substytucyjnego. Celem podejmowanych działań w tym obszarze było:

- zrozumienie istoty choroby alkoholowej oraz procesu trzeźwienia,
- wzmacnianie trwałej umiejętności utrzymywania abstynencji i niepodejmowania zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie i podtrzymywanie postaw prozdrowotnych,
- powrót osób uzależnionych do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie,
- zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego.

Działania w powyższym zakresie były podejmowane przez Stowarzyszenie Abstynenckie Klub Wzajemnej Pomocy „Przyjaciół”, które prowadziło Klub Abstynencki dla rodzin i osób z problemem uzależnienia od alkoholu. W ramach klubu odbywały się cykliczne spotkania: 4 grup samopomocowych Anonimowych Alkoholików (AA), jednej grupy samopomocowej dla osób współuzależnionych (AL-ANON), jednej grupy samopomocowej dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA) oraz jednej grupy dorosłych dzieci dysfunkcyjnych (DDD). W 2024 roku w ramach podejmowanych działań zrealizowano:

- warsztaty terapeutyczne - 20 godz.,
- konsultacje psychologiczne dotyczące uzależnień od alkoholu - 40 godz.,
- działania środowiskowe na rzecz integracji rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu - 10 działań,
- działania informacyjno-edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu - 30 spotkań,

- 4 grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych - 120 osób.

Na koniec 2024 r. 25 osób uzależnionych, biorących aktywny udział w powyżej wskazanych zajęciach, pozostawało w abstynencji co najmniej 2 lata, wykazując pozytywne zmiany osobowości i postrzegania świata.

W celu poszerzenia oferty terapeutycznej dla osób nieletnich z problemem uzależnienia od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, Stowarzyszenie „MOST” - w ramach zadania pn. „Bełchatowskie Centrum Profilaktyki i Terapii” - zrealizowało w 2024 roku 181 godzin terapii indywidualnej i rodzinnej dla 12 osób. Była to pogłębiona pomoc terapeutyczna, prowadzona przez dwóch psychoterapeutów oraz terapeutę uzależnień. Działania dotyczące Klubu Abstynenckiego oraz Bełchatowskiego Centrum Profilaktyki i Terapii prowadzono w ramach środków przekazanych na realizację Programu przez Miasto.

W ramach Programu prowadzone były również inne formy pomocy rodzinom z problemem uzależnienia, której celem było ograniczanie szkód społecznych. Należały do nich m.in.: pomoc socjalna i finansowa, której udzielał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2024 roku ośrodek udzielał rodzinom z problemem uzależnienia pomocy materialnej w postaci zasiłków celowych na zakup żywności, opatu, zasiłków okresowych, stałych, składek zdrowotnych, obiadów w jadalni, oraz pomocy żywnościowej w ramach Banku Żywności. Ponadto 5 rodzin (w tym 4 rodziny objęte pomocą finansową i socjalną MOPS), w których występował problem uzależnienia od środków psychoaktywnych, 18 rodzin z problemem uzależnienia od alkoholu oraz 14 rodzin z problemem przemocy było objętych wsparciem asystenta rodziny. Pracownicy socjalni i asystenci kierowali osoby uzależnione od narkotyków i alkoholu oraz ich rodziny do specjalistów pracujących w Zespole Poradnictwa Specjalistycznego w MOPS, współpracowali m.in. z kuratorami sądowymi. Liczbę środowisk z problemem uzależnienia, objętych pomocą finansową przez MOPS w 2024 roku prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 12. Liczba środowisk z problemem uzależnienia, objętych pomocą finansową przez MOPS w Bełchatowie w 2024 roku

Wyszczególnienie	alkohol	narkotyki
Środowiska z problemem uzależnienia	247	28
Rodziny z problemem uzależnienia	36	7
Gospodarstwa jednoosobowe z problemem uzależnienia	211	21
Kwota przyznanych środków finansowych w zł	1 817 236,13 zł	187 304,76 zł

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie

Podejmowano także działania na rzecz lokalizowania punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W 2024 roku liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Bełchatowa (stan na 31.12.2024 roku) kształtowała się następująco:

- a) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (handel) - 27 (max - 455),
w tym:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 9 (max - 180),
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 9 (max - 130),
 - powyżej 18% zawartości alkoholu - 9 (max - 145),
- b) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) - 11 (max - 205),
w tym:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 5 (max - 95),
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 3 (max - 55),
 - powyżej 18% zawartości alkoholu - 3 (max - 55),

c) jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych - 27

Liczba zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych w mieście Bełchatowie, ważnych w 2024 r. wynosiła:

- a) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) - 281,
- b) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia) - 114.

Na dzień 31.12.2024 roku liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście Bełchatowie kształtowała się następująco:

- 102 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy),
- 55 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia).

IV. PROFESJONALIZACJA KADR DZIAŁAJĄCYCH W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Dbając o wysoki poziom świadczonych usług profilaktycznych, pomocowych i wspierających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, osoby działające w tych obszarach systematycznie podwyższały w 2024 roku swoje kompetencje zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniach, zajęciach warsztatowych oraz konferencjach.

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, tj. Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy, placówek wsparcia dziennego, asystencji rodziny, a także członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych wzięli udział w szkoleniach, wskazanych w poniższej tabeli.

Tabela 13. Wykaz szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy MOPS, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w 2024 roku

Lp.	Szkolenia	Liczba osób
1.	„Szkolenie online w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych z terenu województwa łódzkiego”	25
2.	„Zarządzanie stresem i przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu specjalistów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom”	4
3.	„Podążając za zmianami w systemie opieki zdrowotnej - nowe wyzwania w opiece psychiatrycznej i leczeniu uzależnień”	3
4.	„Praca asystenta rodziny - krok w dobrym kierunku”	1
5.	„Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej”	3
6.	„Metoda dialogu motywującego w pracy asystenta rodziny”	3
7.	„Dialog motywujący jako skuteczna profilaktyka zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w tym z zakresu uzależnień behawioralnych”	2
8.	„Budowanie zintegrowanego systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci, młodzieży i rodzin”	3
9.	Szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych, zgodne z wytycznymi MRPiPS na podstawie art. 8 pkt 5 ustawy z 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	3
10.	„Psychologiczny portret sprawcy przemocy domowej - jak pracować ze sprawcą w procedurze NK”	2

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bełchatowie

Ważnym elementem wsparcia specjalistów z obszaru przeciwdziałania przemocy jest udział w superwizji, z której w roku 2024 roku skorzystali członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych - odbyły się 22 godziny superwizji. Ponadto wspomniani specjaliści przez 10 miesięcy spotykali się w ramach grupy wsparcia (wsparcie psychologiczne), organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bełchatowie. W wymienionych formach wsparcia udział wzięło 15 osób.

W celu rozwoju kompetencji zawodowych specjaliści pracujący w obszarze przeciwdziałania przemocy wzięli również udział w 6 konferencjach, wskazanych poniżej:

- „Budowanie zintegrowanego systemu pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci, młodzieży i rodzin” w dniu 10 października 2024 roku, zorganizowana przez Stowarzyszenie MOST w Bełchatowie.
- „Kreatywne, zdrowe psychicznie i fizycznie pokolenie Polaków” - zorganizowana 22 października 2024 roku przez Szkołę Podstawową nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Bełchatowie.
- „Nie mów nikomu co się dzieje w domu” - zorganizowana przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelowie, Zespół Interdyscyplinarny w Żelowie, MKRPA w Żelowie w dniu 8 listopada 2024 roku.

- „Przemoc wobec dzieci - warsztaty wokół przemocy - nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”, zorganizowana 19 listopada 2024 roku, przez RCPS w Łodzi, w ramach Ogólnopolskiej Kampanii „Dzieciństwo bez Przemocy” organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci.
- „Wypalenie zawodowe - przeciwdziałanie depresji. Profilaktyka, interwencja, przemoc”, zorganizowana przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „RAZEM”, zorganizowana w dniach 12 - 14 grudnia 2024 roku.
- „Ochrona dzieci przed przemocą domową wspólnym obowiązkiem”, zorganizowana 11 listopada 2024 roku przez Fundację ETOH.

W szkoleniach i warsztatach podnoszących kompetencje realizatorów programów profilaktycznych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w 2024 roku udział wzięło 404 pracowników pedagogicznych szkół, prowadzonych przez Miasto. Zakres tematyczny odbytych szkoleń i kursów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14. Wykaz szkoleń i warsztatów z obszaru profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w których uczestniczyli w 2024 roku pracownicy pedagogiczni szkół, prowadzonych przez Miasto

Lp.	Szkolenia, warsztaty
1.	„Obowiązki szkoły w obszarze ochrony małoletnich przed krzywdzeniem”
2.	„Standardy ochrony małoletnich i ich rola w budowaniu dzieciństwa bez przemocy”
3.	„Przemoc rówieśnicza (online i offline), jak rozmawiać, rozpoznawać i skutecznie reagować”
4.	„Szczęśliwe dzieciństwo, to bezpieczne dzieciństwo - jak rozpoznawać i reagować na krzywdzenie dzieci”
5.	„Zdarzenia kryzysowe w szkole - kluczowe procedury i decyzje”
6.	„Wdrożenie procedury „Niebieskie Karty” w placówce oświatowej”
7.	„Zachowania ryzykowne, autodestrukcyjne, samobójstwa dzieci i młodzieży”
8.	„Profilaktyka, diagnoza, przemoc”
9.	„Procedura przygotowania wniosku o wgląd w sytuację rodziny”
10.	„Niebieska Karta - aktualizacja informacji”
11.	„Przemoc rówieśnicza - jak jej zapobiegać”
12.	„Dzieciństwo bez przemocy”
13.	„Standardy ochrony małoletnich”
14.	„Przeciwdziałanie przemocy, prawne aspekty”
15.	„Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży - wyzwanie naszych czasów”
16.	„Sytuacje trudne w kontaktach z rodzicami”
17.	„Pomoc dziecku dotkniętemu przemocą - procedura przeciwdziałania przemocy domowej myśl nowych przepisów prawa”
18.	„Niebieska karta”
19.	„Terapia zajęciowa”
20.	„Relaksacja i jej techniki w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym”
21.	„Twórczo i aktywnie - kodowanie w przedszkolu i szkole ”
22.	„Standardy ochrony małoletnich”
23.	„Jak organizować w przedszkolu pomoc psychologiczno-pedagogiczną oraz kształcenie specjalne zgodnie z aktualnymi przepisami prawa”
24.	„Dziecko z depresją w szkole”
25.	„Wykrywanie wczesnych symptomów sytuacji kryzysowych, w tym zachowań samobójczych i innych zachowań auto destruktywnych u dzieci i młodzieży”
26.	„Konflikty między dziećmi. Jak pomóc im się dogadać”
27.	„Szczęśliwe dzieciństwo, to bezpieczne dzieciństwo - jak rozpoznać i reagować na krzywdzenie dzieci”
28.	„Zdrowie psychiczne w szkole - jak wspierać uczniów”

29.	„Mutyzm u uczniów”
30.	„Dobre praktyki edukacji włączającej w szkole ogólnodostępnej”
31.	„Agresja i przemoc szkolna”
32.	„Jak motywować dzieci i młodzież do nauki”
33.	„Hejt w szkole, jak przeciwdziałać przemocy werbalnej”
34.	„Asertywność w komunikacji nauczyciela i rodzica”
35.	„Trening zastępowania agresji TZA”

Źródło: Szkoły prowadzone przez Miasto Bełchatów

V. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ W RAMACH PROGRAMU

W 2024 roku łączna wysokość środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta na realizację Programu wynosiła **2 058 321,96 zł** (stan na 31 grudnia 2024 roku), wydatkowano natomiast - **2 018 552,72 zł** (stan na 31 grudnia 2024 roku). Zakres wydatków na realizację działań w ramach Programu, prezentuje poniższa tabela.

Tabela 15. Zakres wykonanych wydatków na realizację działań w ramach Programu - stan na 31 grudnia 2024 roku

Lp.	Rodzaj wydatku	Kwota wydatkowana (zł)
1.	Szkoły - profilaktyka, szkolenia, warsztaty	147 979,29
2.	MOPS	866 498,58
	• placówki wsparcia dziennego	787 559,32
	• Zespół Poradnictwa Specjalistycznego	44 699,85
	• przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, szkolenia, superwizja	28 689,30
	• działania wakacyjne	2 776,56
	• wsparcie dla rodzin w kryzysie	799,50
	• profilaktyka dla seniora	1 974,05
3.	Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego	876 194,79
	• przeciwdziałanie narkomanii (poradnictwo, konsultacje, terapia, działania informacyjno-edukacyjne, grupy wsparcia, profilaktyka)	100 000,00
	• przeciwdziałanie innym uzależnieniom (poradnictwo, konsultacje, terapia, działania informacyjno-edukacyjne, telefon zaufania, działania abstynenckie, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, profilaktyka, placówka wsparcia dziennego, alternatywne formy spędzania czasu wolnego, promowanie wartości rodziny, działania wakacyjne)	776 194,79
4.	Wynagrodzenia dla członków MKRPA	88 780,00
5.	Opinie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu osób kierowanych na badanie przez Zespół Motywujący MKRPA, sporządzone przez biegłego	19 803,00
6.	Wnioski Komisji skierowane do Sądu Rejonowego w sprawie do zobowiązania do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym sporządzenie opinii przez biegłych sądowych w przedmiotowym zakresie	4 056,72
7.	Uiszczenie opłaty za wystanie wezwań dotyczących stawienia się na badanie biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	1 265,20
8.	Profilaktyka realizowana przez Policję	13 975,14

VI. WNIOSKI Z REALIZACJI PROGRAMU

Głównym celem realizacji Programu w 2024 roku było przeciwdziałanie problemowemu używaniu alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym, a także ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych, psychologicznych i społecznych, wynikających z tego typu uzależnień poprzez doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i dostosowywanie go do zmieniających się potrzeb i skali problemów. Cel ten realizowano poprzez:

- ograniczanie wpływu ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, uzależnień od tych substancji, a także na funkcjonowanie osób i rodzin,
- ograniczanie szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- wzmacnianie instytucjonalne realizatorów Programu oraz podnoszenie poziomu kompetencji profesjonalistów działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- profilaktykę uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także rozwiązywanie problemów związanych z tymi uzależnieniami.

Należy podkreślić, iż pomoc trafiła do osób potrzebujących i ich rodzin, które miały możliwość kompleksowego oraz bezpłatnego korzystania ze specjalistycznego wsparcia, świadczonego przez profesjonalistów pracujących w obszarze uzależnień. W celu osiągnięcia jak najtrwalszych i długofalowych efektów, działania w dużym zakresie koncentrowały się na dzieciach i młodzieży. Szczególną rolę w tym zakresie pełniły placówki wsparcia dziennego prowadzone przez MOPS oraz organizacje pozarządowe. Zapewniały one profesjonalną i długoterminową pomoc dla dzieci wychowujących się w rodzinach niewydolnych wychowawczo, dysfunkcyjnych, w tym z problemem alkoholowym. Ponadto do dzieci i młodzieży kierowano działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej, takie jak: programy edukacyjno-profilaktyczne w szkołach (w tym rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom), zajęcia w ramach uczniowskich klubów sportowych oraz zajęcia pozalekcyjne o charakterze socjoterapeutycznym, kształtujące postawy i zachowania prospołeczne, prezentujące twórcze i inspirujące sposoby spędzania wolnego czasu w ramach środowiskowych programów profilaktycznych. Obok programów profilaktycznych realizowano różne akcje, pogadanki, koncerty w formie długofalowych, cyklicznych działań. Tradycyjne formy, takie jak wykłady czy prelekcje połączono z treningiem umiejętności psychologicznych i społecznych. Natomiast programy autorskie realizowane przez szkoły stawiały sobie za cel wyposażenie odbiorców nie tylko w rzetelną wiedzę, ale także w istotne umiejętności, wykorzystując przy tym aktywne metody pracy z grupą (psychodrama, loteria, dyskusja, burza mózgów). Wsparciem objęto również rodziców i opiekunów poprzez podnoszenie ich kompetencji wychowawczych oraz zwiększanie ich wiedzy na temat nowych substancji psychoaktywnych, a także - coraz częściej dotyczących młodych ludzi - uzależnień behawioralnych.

Lecznictwo odwykowe było realizowane przez Poradnię terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia (PTUiWA) w Szpitalu Wojewódzkim w Bełchatowie oraz Poradnię Leczenia Uzależnień - WOLMED, zapewniając na terenie Bełchatowa bogatą ofertę profesjonalnej pomocy. Kierowanie do przywołanych placówek wraz z monitorowaniem przebiegu terapii wykonywała Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach swych ustawowych kompetencji.

W ramach Programu finansowane były także grupy terapeutyczne dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Dla osób o długotrwałej abstynencji oraz ich rodzin prowadzono działania o charakterze rehabilitacyjnym, realizowane przez stowarzyszenia trzeźwościowe.

Dbając o wysoki poziom świadczonych usług profilaktycznych, pomocowych i wspierających w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej, osoby działające w tych obszarach systematycznie podwyższały swoje kompetencje zawodowe poprzez uczestnictwo w szkoleniach, zajęciach warsztatowych oraz konferencjach.

Należy podkreślić, iż działania prowadzone w ramach Programu mają charakter długofalowy, ponieważ działania krótkoterminowe nie przyczyniają się do skutecznego rozwiązywania problemów

dotyczących całego spektrum uzależnień. W związku z powyższym rekomenduje się utrzymanie dotychczasowych kierunków i form oddziaływań podejmowanych przy realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Bełchatowa na lata 2022-2025.

Opracował:

Wydział Spraw Społecznych UMB

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
I. Realizacja Programu w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych, w tym promocja zdrowego trybu życia	3
II. Pomoc i wsparcie specjalistyczne dla rodzin dysfunkcyjnych i osób, w szczególności dotkniętych problemem uzależnienia i przemocy.....	32
III. Realizacja Programu w obszarze ograniczenia szkód zdrowotnych i społecznych	35
IV. Profesjonalizacja kadr działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii	40
V. Finansowanie działań w ramach Programu	43
VI. Wnioski z realizacji Programu	44

Bełchatów
Tylko dobre re:akcje